

DEN EUROPÆISKE UNIONS
DOMSTOL

Årsrapport 2025

Årsoversigt

Den Europæiske Unions Domstol, garant for beskyttelsen af EU-retten

Den Europæiske Unions Domstol er en af de syv EU-institutioner.

Som Unionens retsinstans har institutionen til opgave at sikre overholdelsen af EU-retten, således at traktaterne fortolkes og anvendes ensartet, og at varetage legalitetskontrollen af de retsakter, der vedtages af Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer.

Institutionen bidrager gennem sin retspraksis til at bevare Unionens værdier og til at fremme den europæiske opbygning.

Den Europæiske Unions Domstol består af to retsinstanser: »Domstolen« og »Retten«.

Årsrapport 2025

Årsoversigt

Indhold

Præsidentens forord	4
1. 2025 i hovedtræk	6
A. Året i billeder	8
B. Året i tal	18
Institutionen i 2025.....	18
Det judicielle år (Domstolen og Retten).....	19
Sprogtjenesten.....	20
2. Den judicielle virksomhed	22
A. Domstolen i 2025	24
Domstolens virksomhed og udvikling.....	24
Medlemmerne af Domstolen.....	28
B. Retten i 2025	32
Rettens virksomhed og udvikling	32
Vigtige udviklinger i retspraksis	34
Medlemmerne af Retten.....	38
C. Retsspraksis i 2025	42
Fokus Unionsborgerskab og »gyldne pas«	42
Fokus Domstolens prøvelse af direktivet om mindstelønninger	46
Fokus Adgang til tekstbeskeder udvekslet mellem Kommissionens formand og den administrerende direktør for Pfizer	50
Fokus Informationssamfundet: forordningen om digitale tjenester og meget store onlineplatforme.....	52
Et tilbageblik på årets vigtige domme	56

3. Den Europæiske Unions Domstols administration	76
A. Justitssekretærens indledende bemærkninger.....	78
B. Årets højdepunkter.....	80
2025: et afgørende år for reformen af EU's retsvæsen.....	80
Større indblik i EU-Domstolens arbejde	84
Samarbejde med nationale retter i Europa.....	87
C. Forholdet til offentligheden	90
4. En miljøvenlig institution	94
5. Et blik mod fremtiden	98

Hvert år giver Domstolens årsoversigt et tilbageblik på begivenhederne i det forgangne år og et indblik i udsigterne for fremtiden. Årsoversigten giver ligeledes mulighed for at sætte vores virke ind i en bredere sammenhæng, nemlig vores institutions historie og den europæiske integration.

Koen Lenaerts

Præsident
for Den Europæiske
Unions Domstol

Den 10. december 1952 citerede Domstolens første præsident, Massimo Pilotti, i sin tale i forbindelse med det konstituerende møde for Domstolen, som var blevet oprettet ved Paristraktaten, den italienske poet og politiker Dante Alighieri: »Ubi cumque potest esse litigium, ibi debet esse iudicium« (»hvor der kan opstå en tvist, må der være en domstol«). Han mindede også om, at Domstolens opgave er at sikre, at alle – »stater, virksomheder eller borgere« – skal have sikkerhed for, at Fællesskabets organer handler inden for de fastsatte grænser.

Samme dag gav Jean Monnet udtryk for, at den nye domstol »ikke blot er en domstol for Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab, men skaber også grundlaget for en øverste domstol i Europa«, hvilket udgjorde et tegn på, at »Fællesskabet har en stærk retsorden«. Mere end 70 år senere fortsætter disse grundlæggende principper med at give inspiration til vores daglige arbejde. De belyser de fremskridt, der er gjort i 2025, og de udfordringer, vi forventer i 2026.

2025 var det første hele år efter gennemførelsen af den reform, der trådte i kraft den 1. oktober 2024, og som indebærer en delvis overførsel af kompetencen til at træffe afgørelse i præjudicielle sager fra Domstolen til Retten på 6 specifikke områder (moms, punktafgifter, toldkodeks, tarifering af varer, passagerrettigheder og ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner). Resultaterne har været meget tilfredsstillende. Reformen er baseret på en ordning med et centralt kontaktpunkt (»guichet unique«), hvor alle anmodninger om præjudiciel afgørelse indgives til Domstolen, som efter intern drøftelse beslutter, om en anmodning skal overføres til Retten eller behandles af Domstolen selv. Siden reformens ikrafttræden er næsten 100 anmodninger om præjudiciel afgørelse blevet behandlet gennem ordningen med et centralt kontaktpunkt, og ca. 9 ud af 10 er blevet overført til Retten, da de udelukkende vedrørte et af de ovenfor nævnte 6 områder.

Desuden har sammensætningen af Unionens retsinstanser ændret sig flere gange i 2025. Ved Domstolen tiltrådte to nye dommere, hvoraf en dommer kom fra Retten. Ved Retten blev der foretaget fem nye udnævnelser, heraf to til erstatning for medlemmer, der var blevet dommere ved Domstolen. I september 2025 forlængede medlemsstaternes regeringer desuden embedsperioden for nitten dommere ved Retten for perioden 2025-2031. Samtidig blev Marc van der Woude genvalgt til præsident for Retten for en tredje embedsperiode, og Savvas Pappasavvas blev genudnævnt til vicepræsident.

I løbet af 2025 fortsatte institutionen omlægningen af sin kommunikationspolitik, bl.a. med lanceringen af audiovisuelle debriefinger, som præsenteres af medlemmerne ved Domstolen i de mest fremtrædende sager. En dommer ved den afdeling, der har afsagt dommen, præsenterer på en kortfattet og læringsorienteret måde sagens problemstillinger samt forklarer, hvorledes Domstolen har afgjort de retsspørgsmål, der er blevet rejst i sagen. Sideløbende hermed er der gjort fremskridt med flere større projekter, således at de kunne igangsættes på samme tid i januar 2026: modernisering af Curia-webstedet, som er institutionens vigtigste webportal, udviklingen af en ny søgemaskine og omlægningen af Curia Web TV, som er en audiovisuel platform, der indtil daværende tidspunkt kun havde kunnet tilgås internt, til et egentligt eksternt kommunikationsværktøj, som supplerer de eksisterende kommunikationskanaler.

Hvad angår de teknologiske fremskridt spiller kunstig intelligens fortsat en vigtig rolle i institutionens omstilling. I løbet af året er der indført eller afprøvet flere værktøjer, som er baseret på denne teknologi, herunder Curia AI Brain, der er en platform til internt brug udviklet af institutionen selv, og som har til formål at stille en række specialiserede AI-assistenter, som imødekommer Domstolens specifikke behov, til rådighed for personalet.

Endelig markerede den 7. december 2025 25-årsdagen for Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. For at fejre denne begivenhed og chartrets bidrag til retspraksis og beskyttelsen af grundlæggende rettigheder vil det næste dommerforum, der afholdes ved Domstolen i marts 2026, blive tilegnet chartrets centrale plads i Unionens retsorden.

Gennem disse projekter og med blikket rettet mod fremtiden har Domstolen siden 1952 været tro mod sit formål: at sikre efterlevelse af lovgivningen, borgernes tillid og stabiliteten i Unionens retsorden.

1

2025 i hovedtræk

A. Året i billeder

Januar

Europa-Kommissionen afgiver højtidelig forsikring

I forbindelse med de højtidelige retsmøder, der afholdes i januar, februar, marts og maj, afgiver formanden for Europa-Kommissionen, Ursula von der Leyen, og kommissionsmedlemmerne den i traktaterne fastsatte højtidelige forsikring i forbindelse med udnævnelsen af den nye Europa-Kommission.

Februar

Den Europæiske Ombudsmand afgiver højtidelig forsikring

Teresa Anjinho, der er valgt af Europa-Parlamentet til posten som Den Europæiske Ombudsmand, afgiver højtidelig forsikring for Domstolen.

Marts

Delegation fra EU-Domstolen besøger Den Europæiske Menneskerettighedsdomsto

En delegation fra Den Europæiske Unions Domstol, bestående af justitssekretæren og chefer for forskellige af EU-Domstolens tjenestegrene, aflægger officielt besøg ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg. Delegationen deltager i flere rundbordsdiskussioner om fælles udfordringer og muligheder for samarbejde mellem de to domstole.

Højtideligt retsmøde i anledning af mindetale

En højtidelig mindestund afholdes til minde om Uno Lõhmus, der var den første estiske dommer ved Domstolen (2004-2013), som døde i august 2024, og Ena Cremona, der var den første maltesiske dommer ved Retten (2004-2012), som døde i maj 2024.

30-årsdagen for Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse

Der afholdes en ceremoni ved EU-Domstolen for at markere 30-årsdagen for Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af Den Europæiske Union. Ceremonien indledes af Domstolens præsident, Koen Lenaerts, og byder på taler af fremtrædende personer fra disse medlemsstater, der præsenteres af medlemmer af Domstolen.

April

Finalen i »European Law Moot Court«

Freiburg universitet (Schweiz) vinder årets debatkonkurrence for universitetsstuderende, der blev afholdt for første gang i 1988.

Europa-Parlamentet og EU-Domstolen mødes til den årlige dialog

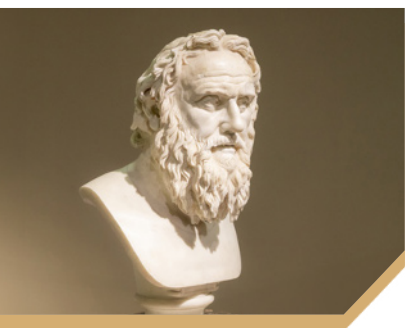
Europa-Parlamentet og EU-Domstolen afholder i Luxembourg den anden udgave af institutionernes årlige dialog om, hvordan Unionens retssystem fungerer. Denne dialog blev indført som led i reformen af statuten for Domstolen vedrørende den delvise overførsel af kompetencen til at træffe præjudiciel afgørelse fra Domstolen til Retten i visse specifikke sager.

Maj

EU-Domstolen og Europadagen

EU-Domstolen deltager i »den europæiske landsby«, som Kommissionens repræsentation i Luxembourg i anledning af Europadagen opretter i samarbejde med Europa-Parlamentets forbindelseskantor i Luxembourg. I år afholdes arrangementet i Echternach, en by i det østlige Luxembourg.

Tre nye kunstværker udlånt til EU-Domstolen

I maj blev værkerne af den polske kunstner Magdalena Abakanowicz, *Figury z cyklu Mędrzy* (Figurer fra serien »De vise«), officielt stillet til rådighed for EU-Domstolen som udlån fra Nationalmuseet i Wrocław under ledelse af Adam Mickiewicz-instituttet.

I oktober blev maleriet *Stilhed* af den slovakiske kunstner Tamara Klimová officielt overdraget til EU-Domstolen af bygalleriet i Bratislava.

Marmorskulpturen *Lykurgus buste* blev også i oktober overdraget til EU-Domstolen af det arkæologiske nationalmuseum i Napoli (MANN). Værket forestiller den mytiske lovgiver fra Sparta.

Livestreaming af Rettens afsigelse af en dom

For første gang gøres Rettens afsigelse af en dom til genstand for en livestreaming. Denne tilgang er en del af udviklingen af institutionens kommunikationsmidler og -kanaler og afspejler ønsket om at gøre EU-retten mere tilgængelig for unionsborgerne.

Juni

Første forklarende video om en dom fra Domstolen

Institutionen indfører et nyt kommunikationsformat: en kort forklarende video, hvori et medlem af Domstolen præsenterer og redegør for en dom. På denne måde gør Domstolen sine vigtige afgørelser mere synlige og tilgængelige for offentligheden og medierne.

Edsaflæggelse for nye medlemmer

I et højtideligt retsmøde aflægger Marko Bošnjak ed i forbindelse med sin tiltrædelse som dommer ved Domstolen. Danutė Jočienė og Jörgen Hettne aflægger ed som dommere ved Retten.

Juli

»EU Legal Summer School«

Med henblik på at gøre opmærksom på Luxembourg som tjenestested for EU-institutionernes personale koordinerer EU-Domstolen den første »EU Legal Summer School«, hvor mere end 30 studerende og unge fagfolk fra 24 europæiske lande deltager.

September

Tredje udgave af konferencen »EUUnited in Diversity«

Bulgariens forfatningsdomstol er vært for den tredje udgave af konferencen »EUUnited in Diversity«, der er organiseret i samarbejde med EU-Domstolen. Konferencen samler medlemsstaternes forfatningsdomstole og handler i år om forfatningsrettens rolle i Den Europæiske Unions fælles retsorden.

Nye medlemmer tiltræder Domstolen og Retten, og Retten fornys delvist

Der afholdes et højtideligt retsmøde ved EU-Domstolen for at markere fratrædelsen af visse medlemmer og nye medlemmer aflægger ed. Alexander Kornezov tiltræder som dommer ved Domstolen. Ved Retten tiltræder følgende nye dommere: Francesco Bestagno, Raffaella Pezzuto og Tanja Pavelin.

Valg af Rettens præsident og vicepræsident

Efter den delvise fornyelse af medlemmerne ved Retten for Den Europæiske Union genvælges Marc van der Woude som præsident for Retten for perioden 2025-2028. Savvas Papasavvas genvælges ligeledes som vicepræsident for samme periode.

EU-Domstolen besøger Belgiens forfatningsdomstol

En delegation fra EU-Domstolen aflægger besøg ved den belgiske forfatningsdomstol. Drøftelserne omhandler forfatningsdomstolens rolle som domstol i EU, udlændinges rettigheder, ligestilling mellem kønnene og balancen mellem sikkerhed og privatliv i et digitalt miljø.

EU-Domstolen besøger Italiens forfatningsdomstol

En delegation fra EU-Domstolen aflægger besøg ved den italienske forfatningsdomstol. Drøftelserne omhandler forfatningsdomstolens rolle som domstol i EU, retsstatsprincippet, sikkerhed og privatliv samt asyl og migration.

Oktober

Finale i Young European Lawyers Contest

EU-Domstolen er vært for finalen i Young European Lawyers Contest, der er arrangeret af Academy of European Law (det europæiske retsakademi, ERA). Hold fra hele Europa deltager og anvender EU-retten om digitale rettigheder, databeskyttelse, kunstig intelligens og adgang til domstole på tværs af grænser. De procederer for en jury bestående af dommere fra Retten og andre jurister.

Åbent hus-dag ved EU-Domstolen

Som hvert år åbner EU-Domstolen sine døre for offentligheden for at give et indblik i dens virkemåde, historie og bygninger. I 2025 modtager EU-Domstolen næsten 2 600 besøgende, der får mulighed for at se bag kulisserne, lære om sagsgangene og møde de mennesker, der arbejder dér, og således få en forståelse for Domstolens centrale rolle i EU's mission.

November

EU-Domstolen på besøg i Cypern

En delegation fra EU-Domstolen besøger Cypern for at deltage i møder med den øverste forfatningsdomstol og den øverste domstol med det formål at drøfte ligestilling, databeskyttelse og asylprocedurer. I forbindelse med besøget møder delegationen præsidenten, Nikos Christodoulides, formanden for deputeretkammeret, Annita Demetriou, justitsministeren Marios Hartsiotis og statsadvokaten George Savvides.

EU-Domstolen besøger den øverste domstol i Spanien

En delegation fra EU-Domstolen besøger Spaniens øverste domstol i Madrid, hvor den modtages af denne domstols præsident, Isabel Perelló Doménech. I forbindelse med besøget drøftes forskellige emner inden for EU-retten, beskyttelsen af grundlæggende rettigheder og de udfordringer, som retsstatsprincippet og domstolenes uafhængighed står over for.

Besøg ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

En delegation fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol aflægger officielt besøg ved EU-Domstolen. Besøget omfatter flere rundborde om fælles udfordringer, såsom barnets tarv, ytringsfrihed i den digitale tidsalder og adgang til asylprocedurer.

Møde i Den Europæiske Unions Domstolsnetværk

Den syvende udgave af det årlige møde for kontaktpersonerne i Den Europæiske Unions Domstolsnetværk afholdes i Lissabon, hvor repræsentanter for 47 domstole, der er medlemmer af netværket, mødes. På mødet drøftes den europæiske dialog mellem domstolene med særlig vægt på nationale domstoles forpligtelse til forelægge en anmodning om præjudiciel afgørelse, når de træffer afgørelse i sidste instans.

December

Dommerforum

EU-Domstolen byder ca. 150 dommere fra EU-medlemsstaterne velkommen. Dette forum giver de nationale dommere mulighed for at drøfte spørgsmål af fælles interesse direkte med EU-Domstolens medlemmer, hvorved det tætte samarbejde med de nationale domstole styrkes.

Oplysningsdag om handicap

I anledning af Den Internationale Handicapdag tilegner EU-Domstolen to dage til at fremme bevidstheden på området. En række aktiviteter opfordrer deltagerne til gennem kunst, kultur og kommunikation at lære mere om de værdier, som personer med handicap repræsenterer: kreativitet, modstandsdygtighed over for modgang, autenticitet og evnen til at være en inspirationskilde for andre.

Finalen i konkurrencen Themis 2025

EU-Domstolen er vært for finalen i konkurrencen, som er åben for fremtidige dommere i EU, der gennemgår et grunduddannelsesforløb. Denne konkurrence er et af flagskibsinitiativerne under Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN). Otte hold fra seks medlemsstater præsenterede deres arbejde, og det rumænske hold vandt konkurrencen.

Besøg af Rådet for Advokatsamfund i Europa

En delegation fra Rådet for Advokatsamfund i Europa, der repræsenterer advokatsamfund i 46 lande og ledes af formanden, Thierry Wickers, aflægger officielt besøg ved EU-Domstolen. Der afholdes rundbordsdiskussioner om retssager, advokaters uafhængighed og teknologiske udviklinger, herunder kunstig intelligens og streaming af retsmøder.

B. Året i tal

↘ Institutionen i 2025

81 dommere fra 27 medlemsstater

Domstolen

27 dommere 11 generaladvokater

Retten

54 dommere

2 302

tjenestemænd og ansatte

61%
kvinder

39%
mænd

Kvinder er beskæftiget i:

54% af stillingerne som fuldmægtig

50% af lederstillingerne (mellem- og lederniveau)

Antallet af kvinder i ledende stillinger i administrationen placerer Domstolen over gennemsnittet i de europæiske institutioner.

Budget: 537 mio. EUR

Procentdelen af procesdokumenter indgivet via e-Curia:

 e-Curia

92% Domstolen

97% Retten

12 903 e-Curia-adgangskonti

e-Curia er en IT-applikation udviklet til repræsentanterne for parter i sager for Domstolen og Retten samt sager for de nationale domstole i forbindelse med en anmodning om præjudiciel forelæggelse for Domstolen eller for Retten, der gør det muligt at udveksle procesdokumenter med justitskontorerne ad elektronisk vej.

↘ Det judicielle år (Domstolen og Retten)

1 878 anlagte sager

2 301 afsluttede sager

2 489 verserende sager

Retssagernes gennemsnitlige varighed: 18,2 måned

↘ Sprogtjenesten

Som flersproget institution skal Domstolen være i stand til at behandle en sag, uanset hvilket officielt EU-sprog sagen indbringes på. Domstolen skal derefter sikre, at dens retspraksis offentliggøres på alle Unionens officielle sprog.

24
processprog

552
sprogkombinationer

600 juristlingvister til at oversætte de
skriftlige dokumenter

1 405 000 sider skal oversættes

1 386 000 sider oversat

511

retsmøder og møder, hvor der er
gjort brug af simultantolkning

69

tolke til retsmøder og møder

Flersprogethed ved Den Europæiske Unions
Domstol – lige adgang til domstolene

[Se videoen](#)

Ved Domstolen oversættes der efter en bindende sprogordning, som giver mulighed for at benytte alle Den Europæiske Unions 24 officielle sprog. Alle dokumenterne til oversættelse er juridiske tekster af høj faglig karakter. Dette er grunden til, at Domstolens sprogtjeneste udelukkende beskæftiger juristlingvister med en afsluttet juridisk uddannelse og med et indgående kendskab til mindst to officielle sprog foruden deres modersmål.

2

Den judicielle virksomhed

A. Domstolen i 2025

For Domstolen indbringes hovedsageligt anmodninger om præjudiciel afgørelse. Når en national ret er i tvivl om fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse eller om dens gyldighed, udsætter den nationale ret den sag, der verserer for den, og forelægger sagen for Domstolen. Når den nationale ret har fået en afklaring i kraft af Domstolens afgørelse, kan den derefter træffe afgørelse i den tvist, der er indbragt for den. I sager, der kræver et svar inden for meget kort tid (f.eks. sager vedrørende asyl, grænsekontrol, barnebortførelser osv.), er der fastsat en præjudiciel hasteprocedure.

Der kan endvidere anlægges direkte søgsmål ved Domstolen med påstand enten om annullation af en EU-retsakt («annullationsøgsmål») eller om, at det fastslås, at en medlemsstat ikke har overholdt EU-retten («traktatbrudssøgsmål»). Såfremt medlemsstaten ikke efterkommer den dom, som fastslår et traktatbrud, kan der anlægges et andet søgsmål, som kaldes et søgsmål om »dobbelttraktatbrud«, og som kan føre til, at Domstolen pålægger medlemsstaten en bøde.

Der kan i øvrigt iværksættes appel til prøvelse af afgørelser truffet af Retten. Domstolen kan ophæve de afgørelser, som Retten har truffet.

Endelig kan der indgives anmodninger om udtalelse til Domstolen med henblik på at få undersøgt, om en aftale, som Unionen påtænker at indgå med et tredjeland eller en international organisation, er forenelig med traktaterne (fremstilles af en medlemsstat eller en EU-institution).

Koen Lenaerts

Præsident for Den
Europæiske Unions
Domstol

↘ Domstolens virksomhed og udvikling

Året 2025 har på flere måder været et skelsættende år.

Først og fremmest var 2025 det første hele år efter gennemførelsen af den sidste del af reformen af Den Europæiske Unions retslige struktur, der er fastsat i [forordning 2024/2019](#), og som tilsigter at omfordele arbejdsbyrden mellem Unionens to retsinstanter med det endelige formål, at der kan træffes retsafgørelser af høj kvalitet så hurtigt som muligt.

Denne sidste del bestod navnlig i en delvis overførsel af kompetence til at træffe afgørelse i præjudicielle sager fra Domstolen til Retten – med virkning fra den 1. oktober 2024 – inden for 6 specifikke områder (moms, punktafgifter, toldkodeks, tarifering af varer, passagerrettigheder og ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner). Den er baseret på en ordning med et centralt kontaktpunkt («guichet unique»),

889
anlagte sager

580 præjudicielle sager, heraf 4
præjudicielle hasteprocedurer

De medlemsstater, hvorfra der
oftest fremsættes
en præjudiciel anmodning:

Italien	110
Polen	63
Tyskland	61
Østrig	47
Bulgarien	42

58 direkte søgsmål:
49 traktatbrudssøgsmål og
1 sag om »dobbelttraktatbrud«

245 appeller iværksat til
prøvelse af Rettens afgørelser

1 anmodning om en udtalelse

5 ansøgninger om retshjælp

hvor alle anmodninger om præjudiciel afgørelse indgives til Domstolen. Når en anmodning om præjudiciel afgørelse vedrører et af disse 6 områder, afgør præsidenten efter at have hørt vicepræsidenten og førstegeneraladvokaten eller Domstolen på et plenarmøde, om anmodningen skal overføres til Retten eller forblive ved Domstolen. I løbet af 2025 blev 65 af de 74 anmodninger om præjudiciel afgørelse, der blev behandlet af det centrale kontaktpunkt, overført til Retten. Afgørelserne om overførsel kunne træffes hurtigt takket være den kontinuerlige indsats fra kabinetterne og tjenestegrenene, navnlig Domstolens Justitskontor og Direktoratet for Forskning og Dokumentation.

Ordningen med forudgående bevilling af appel til prøvelse af Rettens domme og kendelser vedrørende dels afgørelser fra 6 nye uafhængige appelinstanser, dels tvister om opfyldelse af aftaler, der indeholder en voldgiftsklausul, blev udvidet med virkning fra den 1. september 2024 og blev gennemført i overensstemmelse med den praksis, der har udviklet sig siden indførelsen af ordningen. Af de 36 anmodninger, der blev behandlet af Afdelingen for forudgående bevilling af appel, blev 2 anmodninger, hvoraf den ene vedrørte en tvist af kontraktmæssig karakter (kendelse i sagen SC mod *Eulex Kosovo*, (C-881/24 P), som nu henhører under denne afdelings kompetence, taget til følge, da de rejste vigtige spørgsmål for EU-rettens ensartede anvendelse, sammenhæng eller udvikling.

Hvad angår Domstolens sammensætning var 2025 kendetegnet ved tiltrædelsen af den nye slovenske dommer, Marko Bošnjak, der besatte den ledige stilling efter vores kollega Marko Ilešičs' bortgang den 20. juni 2024, og ved at den første bulgarske dommer ved Domstolen, Alexander Arabadjiev, blev erstattet af Alexander Kornezov, der tidligere var dommer ved Retten.

Endelig udgjorde 2025 et vigtigt vendepunkt i Domstolens politik for kommunikation og gennemsigtighed. Der er således gjort betydelige fremskridt med henblik på at bringe EU's retsvæsen endnu tættere på borgerne og bedre imødekomme behovene hos juridiske fagfolk.

En part, der ikke kan afholde udgifterne til sagsomkostninger, kan ansøge om retshjælp.

På kommunikationsområdet er der ud over lanceringen af forklarende videoer, hvor medlemmer af Domstolen kortfattet præsenterer nogle af Domstolens vigtigste domme, sket betydelige fremskridt med flere store projekter, som gennemføres fra begyndelsen af 2026: modernisering af Curia-webstedet, udvikling af en søgemaskine, der er gennemgribende moderniseret, for eksterne brugere og tilrådighedsstillelse af Curia Web TV i en version, der er tilgængelig for alle internetbrugere. Disse ændringer vil væsentligt forbedre adgangen til retslige oplysninger for alle.

Med hensyn til styrkelsen af gennemsigtigheden i de procedurer, der føres ved Domstolen, skal det også nævnes, at det i forbindelse med den seneste reform af retssystemet blev besluttet at offentliggøre indlæg og skriftlige bemærkninger i præjudicielle sager, og at der den 1. april 2025 blev truffet afgørelse om reglerne for og fremgangsmåder ved gennemførelsen af streaming af retsmøder. En sådan streaming fremmer en bedre forståelse af Domstolens rolle og virksomhed og sikrer bredere adgang til både de anbringender, argumenter og bemærkninger, som parterne har fremført, og generaladvokaternes forslag til afgørelse og de afsagte domme.

Ved siden af den egentlige retslige virksomhed har Domstolen fortsat sine bestræbelser inden for uddannelse, kommunikation og kontakter til medlemsstaternes retsinstanter. I perioden fra den 3. til den 5. september 2025 afholdtes således den tredje udgave af konferencen »EUnited in Diversity«, der samler forfatningsdomstole og tilsvarende institutioner med forfatningsmæssig kompetence i Unionens medlemsstater samt Domstolen med det formål at styrke den retslige dialog og samspillet i den fælles retsorden, som Unionen og medlemsstaternes retssystemer udgør. Den 1. og den 2. december 2025 bød Domstolen ca. 150 dommere fra medlemsstaterne velkomne på det årlige dommerforum. Dette forum, der blev organiseret for første gang i 1968, giver de nationale dommere mulighed for at gøre sig bekendt med Domstolens virke og for direkte at drøfte spørgsmål af fælles interesse med institutionens medlemmer, hvorved det tætte samarbejde mellem Domstolen og de nationale domstole styrkes. I denne forbindelse skal det nævnes, at der er sket en stigning i antallet af møder og kurser, der afholdes inden for rammerne af Den Europæiske Unions Domstolsnetværk (JNEU) og i samarbejde med Det Europæiske Netværk for Uddannelse af Dommere og Anklagere (EJTN), navnlig vedrørende den præjudicielle procedure. Endelig var Domstolen for første gang i december 2025 vært for finalen i Themis-konkurrencen, der blev afholdt af EJTN. Denne prestigefyldte konkurrence giver fremtidige dommere eller anklagere fra alle hjørner af Europa en enestående mulighed for at forbedre deres praktiske viden om EU-retten og bidrage således til konsolideringen af en fælles retskultur inden for EU.

Statistikkerne for det forløbne år viser, at der fortsat indbringes et højt antal for Domstolen (889), og at Domstolen afsluttede et stort antal sager (774), hvilket i vid udstrækning kan forklares med den delvise fornyelse af Domstolen i 2024. Pr. 31. december 2025 var antallet af verserende sager 1 322. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for alle typer sager var 16,7 måned i 2025.

774 afsluttede sager

561 præjudicielle sager

heraf 3 præjudicielle hasteprocedurer

51 direkte søgsmål: herunder 38

konstaterede traktatbrud mod 20

medlemsstater

og 5 sager om »dobbelttraktatbrud«

156 appeller iværksat til prøvelse af Rettens

afgørelser: herunder 24, der ophævede

Rettens afgørelse

Retssagernes gennemsnitlige varighed:

16,7 måned

Gennemsnitlig varighed af præjudicielle

hasteprocedurer: 3,4 måned

1 322

verserende sager

pr. 31. december 2025

Hyppigste sagsområder

Området med frihed, sikkerhed og retfærdighed	142
Statsstøtte og konkurrence	132
Økonomisk og monetær politik	111
Fri bevægelighed og etableringsfrihed - det indre marked	106
Forbrugerbeskyttelse	95
Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik	79
Tilnærmelse af lovgivningerne	76
Miljø	63
Socialpolitik	52
Transport	47

[Domstolens detaljerede
statistikker](#)

↘ Medlemmerne af Domstolen

Domstolen består af 27 dommere og 11 generaladvokater.

Dommerne og generaladvokaterne udnævnes af medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst efter høring af et udvalg, som har til opgave at udtale sig om, hvorvidt de indstillede kandidater er egnede til at varetage de omhandlede opgaver. De udnævnes for en periode på seks år og kan genudnævnes.

Til dommere og generaladvokater ved Domstolen udnævnes personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som i deres hjemland opfylder betingelserne for at indtage de højeste dommerembeder eller har faglige kvalifikationer, som er almindeligt anerkendt.

Dommerne udøver deres funktioner helt upartisk og i fuld uafhængighed.

Domstolens dommere udpeger af deres midte præsidenten og vicepræsidenten. Dommerne og generaladvokaterne udnævner justitssekretæren for en periode på seks år.

Generaladvokaterne har til opgave upartisk og i fuld uafhængighed at fremsætte en juridisk udtalelse, benævnt »forslag til afgørelse«, i de sager, hvor de er bedt om det. Denne udtalelse er ikke bindende, men giver et supplerende perspektiv på tvistens genstand.

I 2025 tiltrådte følgende dommere ved Domstolen: i juni Marko Bošnjak (Slovenien), som erstattede Marko Ilešič, og i september Alexander Kornezov (Bulgarien), som erstattede Alexander Arabadjiev.

K. Lenaerts
præsident

T. von Danwitz
vicepræsident

F. Biltgen
formand for Første
Afdeling

K. Jürimäe
formand for Anden
Afdeling

C. Lycourgos
formand for Tredje
Afdeling

I. Jarukaitis
formand for Fjerde
Afdeling

**M.L. Arastey
Sahún**
formand for Femte
Afdeling

M. Szpunar
førstegeneraladvokat

I. Ziemele
formand for Sjette
Afdeling

J. Passer
formand for Tiende
Afdeling

**O. Spineanu-
Matei**
formand for Ottende
Afdeling

M. Condrinzi
formand for Niende
Afdeling

F. Schalin
formand for Syvende
Afdeling

J. Kokott
generaladvokat

S. Rodin
dommer

**M. Campos
Sánchez-Bordona**
generaladvokat

E. Regan
dommer

**N.J. Cardoso da
Silva Piçarra**
dommer

A. Kumin
dommer

N. Jääskinen
dommer

J. Richard de la Tour
generaladvokat

A. Rantos
generaladvokat

D. Gratsias
dommer

M. Gavalec
dommer

N. Emiliou
generaladvokat

Z. Csehi
dommer

T. Čapeta
generaladvokat

L. Medina
generaladvokat

B. Smulders
dommer

D. Spielmann
generaladvokat

A. Biondi
generaladvokat

S. Gervasoni
dommer

N. Fenger
dommer

R. Frenco
dommer

R. Norkus
generaladvokat

M. Bošnjak
dommer

A. Kornezov
dommer

A. Calot Escobar
justitssekretær

Protokollær rangorden den 7.10.2025

B. Retten i 2025

De sager, der kan indbringes for Retten i første instans, er hovedsageligt direkte søgsmål anlagt af fysiske eller juridiske personer (enkeltpersoner, selskaber, sammenslutninger osv.), når de er individuelt og direkte berørt, og af medlemsstaterne til prøvelse af retsakter fra Den Europæiske Unions institutioner, organer, kontorer og agenturer samt direkte søgsmål med påstand om erstatning for skader forvoldt af institutionerne eller af deres ansatte.

Retten afdømt sager kan for så vidt angår retlige spørgsmål appelleres til Domstolen. I sager, som allerede har været genstand for en dobbeltprøvelse (af en uafhængig appelinstans og derefter af Retten), admitterer Domstolen alene appellen, såfremt den rejser et vigtigt spørgsmål for EU-rettenes ensartede anvendelse, sammenhæng eller udvikling.

Siden den 1. oktober 2024 har Retten desuden haft kompetence til at behandle anmodninger om præjudiciel afgørelse, der er blevet overført af Domstolen, og som udelukkende vedrører et eller flere af følgende seks specifikke områder: det fælles merværdiafgiftssystem, punktafgifter, toldkodeks, tarifieringen af varer i den kombinerede nomenklatur, kompensation og bistand til luftfartspassagerer i tilfælde af boardingafvisning, forsinkelse eller aflysning af transportydelser og ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner.

En stor del af Retten's sager er af økonomisk karakter: intellektuel ejendomsret (EU-varemærker og EU-design), konkurrence, statsstøtte og bank- og finanstilsyn. Retten har ligeledes kompetence til at træffe afgørelse på personaleretsområdet i tvister mellem Den Europæiske Union og dens ansatte.

Marc van der Woude

Præsident for Den Europæiske
Unions Ret

↘ Rettens virksomhed og udvikling

For Retten var 2025 især præget af to begivenheder, der fandt sted i september, nemlig den delvise fornyelse af Retten og afslutningen af overgangsperioden for behandlingen af anmodninger om præjudiciel afgørelse.

Den 15. september 2025 forlod tre medlemmer Retten i forbindelse med den delvise fornyelse, nemlig dommer Vesna Tomljenović, afdelingsformand Roberto Mastroianni og afdelingsformand Ornella Porchia, mens Alexander Kornezov blev udnævnt til dommer ved Domstolen. Retten takker dem for deres vigtige bidrag til institutionens praksis. Samme dag aflagde dommer Francesco Bestagno, dommer Raffaella Pezzuto og dommer Tanja Pavelin ed som nye medlemmer af Retten.

989
anlagte sager

820
direkte søgsmål:

Intellectuel og industriel ejendomsret	257
EU-personalesager	109
Statsstøtte og konkurrence	39

21 søgsmål anlagt af
medlemsstaterne

65 anmodninger
om præjudiciel afgørelse

52 ansøgninger om retshjælp

En part, der ikke kan afholde udgifterne til sagsomkostninger, kan ansøge om retshjælp.

Det således sammensatte nye kollegium genvælgte derefter sin præsident og vicepræsident for en periode på tre år og valgte ti afdelingsformænd.

Disse begivenheder faldt sammen med afslutningen af den overgangsperiode, som Retten havde indført efter den delvise overførsel af kompetence til at træffe afgørelse i præjudicielle sager fra Domstolen til Retten i henhold til forordning 2024/2019 (en reform, der trådte i kraft den 1.10.2024). Internt ved Retten har dette resulteret i oprettelsen af to specialiserede afdelinger, som har til opgave at behandle anmodninger om præjudiciel afgørelse, og disse afdelinger består hver af seks dommere, hvoraf én varetager funktionen som generaladvokat, der er valgt til at varetage disse anmodninger. I modsætning til direkte søgsmål henvises anmodninger om præjudiciel afgørelse nemlig i første omgang til et dommerkollegium bestående af fem dommere, hvilket ikke udelukker, at sagen på et senere tidspunkt kan henvises til en anden sammensætning. For at sikre en optimal behandling af anmodningerne om præjudiciel afgørelse har Retten ligeledes udpeget to dommere, som skal erstatte de nævnte generaladvokater, i tilfælde af at de får forfald.

Denne omorganisering og tilkomsten af nye medlemmer har haft en positiv indvirkning på Rettens retslige aktiviteter, idet Retten i løbet af 2025 har afsluttet 1 527 sager (herunder 404 forenede sager anlagt af tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet mod Europa-Parlamentet, som vedrørte den supplerende pensionsordning), hvilket er en absolut historisk rekord. Under hensyntagen til de 989 anlagte sager blev antallet af verserende sager ved årets udgang nedbragt til 1 167. Hvad angår præjudicielle forelæggelser blev 65 sager overført til Retten i 2025, og 16 sager blev afsluttet.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid udgjorde for alle sagsområder og afgørelser under ét 18,9 måned. Ved at samle de 404 i det væsentlige identiske sager i én sag reduceredes den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til 16 måneder. For anmodninger om præjudiciel afgørelse var sagsbehandlingstiden kortere, nemlig 6,2 måned.

I 2025 blev 34,7% af de afsluttede sager afgjort af afdelinger bestående af 5 dommere (herunder de nævnte 404 forenede sager). Blandt de vigtigste sager (jf. afsnittet »Et tilbageblik på årets vigtige domme«) blev 2 sager afgjort af Store Afdeling, der bestod af 15 dommere, og 2 sager af en Mellemafdeling med 9 dommere, som Retten oprettede i forbindelse med den seneste reform i 2024. Der er tale om dommen i sagen Stevi og The New York Times mod Kommissionen og dommen i sagen Østrig mod Kommissionen (Store Afdeling) samt de forenede sager YL mod Rådet og YL mod Rådet og EUIPO (Mellemafdelingen).

I løbet af dette første hele år efter den delvise overførsel af præjudiciel kompetence den 1. oktober 2024 har Retten styrket sit virke og har fuldt ud integreret behandlingen af disse anmodninger i sine interne aktiviteter, samtidig med at den samlet set har behandlet et usædvanligt stort antal sager. Takket være den effektive og proaktive behandling af sager er Retten nu mere end nogensinde klar til at tage nye udfordringer op.

Savvas Papasavvas

Vicepræsident for Den Europæiske Unions Ret

↘ Vigtige udviklinger i retspraksis

Året 2025 var hovedsagelig præget af virkningerne af den reform, der blev indført ved [forordning 2024/2019](#). Reformen, der blev vedtaget på et tidspunkt, hvor både antallet af verserende præjudicielle sager og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for disse sager ved Domstolen var stigende, indebar to store ændringer ved Retten, idet der blev oprettet et nyt dommerkollegium, og idet der en del af den præjudicielle kompetence med denne reform blev overført til Retten.

Der er således på denne baggrund, at Mellemafdelingen, der består af ni dommere, har afsagt sin første dom og fået tildelt flere sager. Oprettelsen af denne afdeling var begrundet i ønsket om at bevare sammenhængen i de præjudicielle afgørelser, der træffes af Retten, og i ønsket om at sikre en pålidelig retspleje.

Rettens Afdeling for Præjudicielle Sager har også truffet sine første afgørelser. Disse vedrører to af de seks specifikke områder, der er overført til Retten. Det drejer sig navnlig om punktafgifter og det fælles merværdiafgiftssystem.

I den første præjudicielle sag, som Retten tog stilling til, og som førte til dom af 9. juli 2025, *Gotek* ([T-534/24](#)), vedrørte anmodningen således fortolkningen af artikel 7 og 8 i Rådets direktiv 2008/118/EF og var blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem en fysisk person og Kroatiens finansministerium vedrørende inddrivelse af punktafgifter, som denne person skyldte i forbindelse med den fiktive levering af punktafgiftspligtige varer, der var angivet på forfalskede fakturaer.

Med hensyn til det fælles merværdiafgiftssystem traf Retten i dom af 26. november 2025, *Versãofast* ([T-657/24](#)), afgørelse om en anmodning om præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 135, stk. 1, litra b), i Rådets direktiv 2006/112/EF, som var forelagt i forbindelse med en tvist mellem Versãofast og skattemyndighederne om den kreditformidlingsvirksomhed, som dette selskab udøvede, og som de nævnte skattemyndigheder havde kvalificeret som transaktioner bestående i formidling af lån, der var fritaget for merværdiafgift.

Generaladvokaterne, der bistår Retten i behandlingen af anmodninger om præjudiciel afgørelse, har også fremsat deres første forslag til afgørelse.

I forslaget til afgørelse i sagen *Accorinvest* ([T-653/24](#)), der blev fremsat den 29. oktober 2025, behandlede generaladvokat Maja Brkan således en anmodning om præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 1, stk. 2, i Rådets direktiv 2008/118/EF, i hvilken forbindelse Retten skulle tage stilling til, om fast transmissionsbidrag kan betegnes som en »yderligere indirekte afgift« som omhandlet i artikel 1, stk. 2, i direktiv 2008/118 og henhører under denne bestemmelses anvendelsesområde.

I forslaget til afgørelse i sagen *European Air Charter* ([T-656/24](#)), der blev fremsat den 26. november 2025, behandlede generaladvokat Martín y Pérez de Nanclares en anmodning om præjudiciel afgørelse fra den regionale appeldomstol i Düsseldorf (Tyskland), i hvilken forbindelse Retten blev anmodet om at præcisere begrebet »direkte« kausal forbindelse« mellem en usædvanlig omstændighed som omhandlet i artikel 5, stk. 3, i forordning (EF) nr. 261/2004, der har berørt en flyvning, og forsinkelsen af en efterfølgende flyvning.

Overførslen af en del af den præjudicielle kompetence til Retten er et vigtigt skridt for en institution, hvis oprindelige opgave var at træffe afgørelse i sager, der krævede en indgående undersøgelse af komplekse faktiske omstændigheder, og som nu har fået til opgave at føre en dialog med de nationale dommere. Det forløbne år viser, at Retten har været på højde med udfordringerne, både hvad angår kvaliteten af de første afgørelser og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid.

1 527
afsluttede sager

1 399
direkte søgsmål:

Intellectuel og industriel ejendomsret	303
Statsstøtte og konkurrence	126
EU-personalesager	67

16 anmodninger om præjudiciel afgørelse

Retssagernes gennemsnitlige varighed:

18,9 måned

Andel af afgørelser, der er blevet appelleret til

Domstolen: 26%

1 167
verserende sager
pr. 31. december 2025

Hyppigste sagsområder

Intellectuel og industriel ejendomsret	276
EU-personalesager	164
Restriktive foranstaltninger	125
Regler for institutionerne	88
Statsstøtte og konkurrence	66
Miljø	63
Økonomisk og monetær politik	46
Aktindsigt	40
Beskatning	40
Offentligt udbud	37

Antallet af afgjorte sager omfatter 404 i det væsentlige identiske sager, som er blevet forenede, og som vedrører den supplerende pensionsordning for Europa-Parlamentets medlemmer.

[Retstens detaljerede statistikker](#)

↘ Medlemmerne af Retten

Retten er sammensat af to dommere fra hver medlemsstat.

Til dommere vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage høje retslige funktioner. Dommerne udnævnes af medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst efter høring af et udvalg, som har til opgave at udtale sig om kandidaternes egnethed. De udnævnes for en periode på seks år og kan genudnævnes. Dommerne udpeger af deres midte deres præsident og vicepræsident for tre år. De udnævner justitssekretæren for en periode på seks år.

Dommerne udøver deres funktioner helt upartisk og i fuld uafhængighed.

I juni 2025 tiltrådte to nye medlemmer deres hverv ved Retten: dommer Jörgen Hettne (Sverige) og dommer Danutė Jočienė (Litauen), som henholdsvis erstatter Fredrik Schalin, der i 2024 blev udnævnt til dommer ved Domstolen, og Rimvydas Norkus, der i 2024 blev udnævnt til generaladvokat ved Domstolen.

Med den delvise fornyelse af Retten i september 2025 tiltrådte tre nye medlemmer, nemlig dommer Francesco Bestagno (Italien) og dommer Raffaella Pezzuto (Italien), der erstatter henholdsvis Roberto Mastroianni og Ornella Porchia, samt dommer Tanja Pavelin (Kroatien), der erstatter Vesna Tomljenović.

M. van der Woude
præsident

S. Papisavvas
vicepræsident

E. Buttigieg
formand for Første
Afdeling

N. Póltorak
formand for Anden
Afdeling

**K. Kowalik-
Bańczyk**
formand for Tredje
Afdeling

G. De Baere
formand for Fjerde
Afdeling

**M. Sampol
Pucurull**
formand for Femte
Afdeling

**P. Škvařilová-
Pelzl**
formand for Sjette
Afdeling

K. Kecsmár
formand for Syvende
Afdeling

I. Gâlea
formand for Ottende
Afdeling

S. Kingston
formand for Niende
Afdeling

S.L. Kalèda
formand for Tiende
Afdeling

M. Jaeger
dommer

H. Kanninen
dommer

J. Schwarcz
dommer

M. Kancheva
dommer

L. Madise
dommer

A. Marcoulli
dommer

I. Reine
dommer

R. da Silva Passos
dommer

P. Nihoul
dommer

J. Svenningsen
dommer

U. Öberg
dommer

M.J. Costeira
dommer

C. Mac Eochaidh
dommer

T. Pynnä
dommer

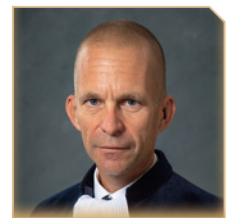
L. Truchot
dommer

J. Laitenberger
dommer

**J. Martín y Pérez
de Nanclares**
dommer

G. Hesse
dommer

M. Stancu
dommer

I. Nõmm
dommer

G. Steinfatt
dommer

T. Perišin
dommer

D. Petrlík
dommer

M. Brkan
dommer

P. Zilgalvis
dommer

I. Dimitrakopoulos
dommer

D. Kukovec
dommer

T. Tóth
dommer

B. Ricziová
dommer

**E. Tichy-
Fisslberger**
dommer

W. Valasidis
dommer

S. Verschuur
dommer

**L. Spangsberg
Grønfeldt**
dommer

H. Cassagnabère
dommer

R. Meyer
dommer

J. Hettne
dommer

D. Jočienė
dommer

F. Bestagno
dommer

R. Pezzuto
dommer

T. Pavelin
dommer

V. Di Bucci
justitssekretær

Protokollær rangorden den 16.9.2025

C. Retspraksis i 2025

[●] Fokus Unionsborgerskab og »gyldne pas«

 Dom *Kommissionen mod Malta (Statsborgerskab gennem investering)* (C-181/23)

Malta havde siden 2014 haft en ordning, der gjorde det muligt for tredjelandsstatsborgere at erhverve maltesisk statsborgerskab mod betaling af økonomiske bidrag og investeringer. I 2020 blev denne ordning erstattet af en ny ordning for »statsborgerskab gennem naturalisation for ekstraordinære tjenester ved direkte investering«. Denne ordning gjorde det muligt for en udenlandsk investor og visse medlemmer af dennes familie at opnå maltesisk statsborgerskab mod betaling af store beløb til staten, erhvervelse eller leje af fast ejendom i Malta, donation til en godkendt organisation og opfyldelse af et krav om lovligt ophold, hvis varighed kunne reduceres mod betaling af et supplerende beløb.

Europa-Kommissionen var af den opfattelse, at denne ordning rejste problemer i forhold til EU-retten, idet en persons erhvervelse af statsborgerskab i en medlemsstat automatisk giver vedkommende unionsborgerskab. Ifølge Kommissionen var den nye maltesiske ordning, der blev indført i 2020, nemlig baseret på en logik, der hovedsagelig havde en transaktionsmæssig karakter. De økonomiske betingelser udgjorde det centrale element, mens kravet om ophold ikke forudsatte en faktisk og varig tilstedeværelse på området. Muligheden for at afkorte opholdsperiodens varighed betydeligt mod at erlægge en højere betaling viste, at forbindelsen mellem ansøgeren og medlemsstaten ikke var et afgørende kriterium for tildeling af statsborgerskab. Kommissionen fandt således, at denne ordning førte til en form for kommercialisering af unionsborgerskabet, som var uforenelig med denne status.

Kommissionen indbragte sagen for Domstolen, som fremhævede, at unionsborgerskabet udgør den grundlæggende status for medlemsstaternes statsborgere. Unionsborgerskabet giver rettigheder og pålægger pligter og bygger på et særligt solidaritets- og loyalitetsforhold mellem staten og dens statsborgere. Dette forhold er også grundlaget for den gensidige tillid mellem medlemsstaterne, der var afgørende for indførelsen af unionsborgerskabet ved vedtagelsen af Maastrichttraktaten, hvor hver medlemsstat accepterer virkningerne af de andre medlemsstaters afgørelser med hensyn til statsborgerskab.

Domstolen bemærkede, at tildelingen af maltesisk statsborgerskab inden for rammerne af denne ordning i det væsentlige var afhængig af opfyldelsen af forud fastsatte økonomiske betingelser, og at bopælskravet, eftersom det ikke forudsatte, at der kunne påvises et reelt ophold af en vis varighed i Malta, ikke indebar en effektiv integration i det maltesiske samfund. Domstolen bemærkede, at disse konstateringer ikke kunne påvirkes af de kontroller, som Malta havde påberåbt sig, og som vedrørte denne medlemsstats sikkerhed og omdømme, eftersom kontrollerne hovedsagelig var begrænset til at forebygge visse risici af almen interesse.

Domstolen fastslog, at en naturalisationsordning, der er baseret på en sådan transaktionsbaseret procedure, er i strid med selve unionsborgerskabets karakter. En medlemsstat, der tildeler sit statsborgerskab og dermed unionsborgerskab hovedsagelig til gengæld for forudbestemte betalinger eller investeringer uden at kræve, at der består et reel solidaritets- og loyalitetsforhold mellem medlemsstaten og ansøgeren om naturalisation, krænker den gensidige tillid, som Unionen bygger på.

Ved at indføre og gennemføre denne ordning for statsborgerskab gennem investering havde Malta således tilsidesat sine forpligtelser som medlemsstat og princippet om loyalt samarbejde.

Hvad er unionsborgerskabet?

Unionsborgerskabet er et af de vigtigste aspekter i det europæiske projekt. Det blev indført ved Maastrichttraktaten og fremgår nu af artikel 20 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), og det giver enhver person, der er statsborger i en medlemsstat, status som unionsborger, der udgør et supplement til det nationale statsborgerskab og ikke træder i stedet for dette. Denne status giver vigtige rettigheder, såsom retten til at færdes og opholde sig frit i medlemsstaterne, retten til at stemme og stille op til lokalvalg og valg til Europa-Parlamentet i bopælsstaten samt retten til diplomatisk og konsulær beskyttelse fra andre medlemsstater i tredjelande.

Unionsborgerskabet bygger på solidaritet og gensidig tillid mellem medlemsstaterne og deres statsborgere. Det tildeles automatisk på grundlag af statsborgerskabet i en medlemsstat, som er baseret på, at der består et særligt solidaritets- og loyalitetsforhold mellem disse. Det er dette særlige forhold, der begrundes i tildelingen af de rettigheder, som er knyttet til unionsborgerskabet, og som kan udøves i hele Unionen.

Unionsborgerskabet i Domstolens praksis

Siden indførelsen af unionsborgerskabet ved Maastrichttraktaten (1993) er dets præcise rækkevidde gradvist blevet afklaret gennem Domstolens praksis. Allerede i *Martínez Sala*-dommen ([C-85/96](#)) fastslog Domstolen, at unionsborgerskabet i visse situationer giver mulighed for direkte at påberåbe sig princippet om forbud mod forskelsbehandling på grund af nationalitet. Denne udvikling blev bekræftet i *Grzelczyk*-dommen ([C-184/99](#)), hvori Domstolen fastslog, at unionsborgerskabet skal udgøre den »grundlæggende status« for medlemsstaternes statsborgere, hvilket markerede et symbolsk og juridisk vendepunkt i den europæiske integration.

Domstolen præciserede derefter rækkevidden og grænserne for denne status. I *Rottmann*-dommen ([C-135/08](#)) fastslog Domstolen, at nationale afgørelser om fortabelse af statsborgerskab, når disse medfører fortabelse af unionsborgerskabet, skal overholde proportionalitetsprincippet. Kort tid efter bekræftede Domstolen i *Zambrano*-dommen ([C-34/09](#)), at et mindreårigt barn, der har statsborgerskab i en medlemsstat og dermed er unionsborger, skal kunne udøve de væsentligste rettigheder, der er forbundet med denne status. Derfor er det ikke muligt at nægte, at den pågældendes forældre, der er tredjelandsstatsborgere, tildeles opholdstilladelse. Uden en sådan opholdstilladelse ville barnet være tvunget til at forlade EU's område for at følge sine forældre og dermed blive frataget den reelle udøvelse af de væsentligste rettigheder, der følger af unionsborgerskabet.

I tråd hermed fastslog Domstolen i dommen i sagen *Stolichna obshtina, rayon »Pancharevo«* ([C-490/20](#)), at en medlemsstat med henblik på anvendelsen af EU-retten er forpligtet til at anerkende et slægtskabsforhold, der er lovligt etableret i en anden medlemsstat, til to personer af samme køn med henblik på at sikre, at barnet faktisk kan udøve de rettigheder, der er knyttet til unionsborgerskabet, navnlig retten til fri bevægelighed. Domstolen bekræftede i denne dom således den opfattelse, at unionsborgerskabet er noget, som konkret udøves gennem retten til at leve et normalt familieliv.

Endelig bekræftede Domstolen for nylig i dommen i sagen *Udlændinge- og Integrationsministeriet* ([C-689/21](#)), at selv om medlemsstaterne fortsat har kompetence vedrørende statsborgerskab, skal de udøve denne kompetence på en måde, der ikke indebærer et uforholdsmæssigt indgreb i selve indholdet af de rettigheder, der følger af unionsborgerskabet, og fremhævede endnu en gang, at unionsborgerskabet har en central plads i Unionens retsorden og fungerer som en beskyttelse af unionsborgerne.

En unionsborger har ret til

- at færdes frit, bo, arbejde eller studere i en anden medlemsstat
- at stemme og stille op ved lokalvalg og valg til Europa-Parlamentet i sin bopælsstat
- at indgive et andragende til Europa-Parlamentet eller et borgerinitiativ til Europa-Kommissionen
- at indgive en klage til Den Europæiske Ombudsmand over en EU-institutions forsømmelige forvaltning
- at nyde konsulær beskyttelse fra en anden medlemsstat, hvis vedkommendes egen stat ikke er repræsenteret i et tredjeland
- at anmode om aktindsigt i EU-institutionernes dokumenter
- at henvende sig til EU-institutionerne på et af de 24 officielle sprog efter eget valg.

[] Fokus Domstolens prøvelse af direktivet om mindstelønninger

Dom *Danmark mod Parlamentet og Rådet (Passende mindstelønninger)* ([C-19/23](#))

[Direktiv \(EU\) 2022/2041](#) om mindstelønninger, som Europa-Parlamentet og Rådet vedtog i oktober 2022, har til formål at forbedre leve- og arbejdsvilkårene for arbejdstagere i EU. Det fastlægger en fælles ramme, der skal fremme passende lovbestemte mindstelønninger, hvor sådanne findes, og styrke de kollektive overenskomstforhandlingers rolle i forbindelse med lønfastsættelsen. Direktivet, der er vedtaget på grundlag af artikel 153, stk. 1, litra b), TEUF om arbejdsvilkår, præciserer, at det respekterer medlemsstaternes kompetence til at fastsætte lønninger samt arbejdsmarkedets parter autonomi.

Danmark, støttet af Sverige, havde anfægtet Unionens kompetence til at gribe ind på dette område. Danmark var af den opfattelse, at direktivet trods dets tilsyneladende procedurmæssige karakter i virkeligheden indebar, at Unionen greb direkte ind i lønfastsættelsen. Dette område er imidlertid udtrykkeligt udelukket fra Unionens kompetencer ved artikel 153, stk. 5, TEUF. Danmark gjorde desuden gældende, at visse af de forpligtelser, som medlemsstaterne var blevet pålagt, krænkede organisationsretten og den danske arbejdsmarkedets model, der er baseret på en vidtgående autonomi for arbejdsmarkedets parter.

Domstolen fremhævede, at Unionen kun kan handle inden for rammerne af de beføjelser, der er tillagt den ved traktaterne. Den præciserede, at udelukkelsen vedrørende »lønforhold« har til formål at forhindre enhver direkte harmonisering af lønniveauet på EU-plan. Denne undtagelse kan imidlertid ikke fortolkes så bredt, at den gør Unionens kompetencer på det socialpolitiske område, navnlig med henblik på at forbedre arbejdsvilkårene, indholdsløse.

Domstolen fastslog, at direktivet om passende mindstelønninger hverken indfører en mindsteløn eller et harmoniseret lønniveau i EU. I det væsentlige fastsætter det kun procedurmæssige minimumskrav, og overlader medlemsstaterne et stort skøn ved fastsættelsen og ajourføringen af deres mindstelønninger.

Med hensyn til fremme af kollektive overenskomstforhandlinger bemærkede Domstolen, at direktivet ikke pålægger nogen resultatforpligtelse. De medlemsstater, hvor mindre end 80% af arbejdstagerne er omfattet af kollektive overenskomster, skal blot sørge for at tilvejebringe en ramme for sådanne forhandlinger og derfor vedtage en handlingsplan, der fremmer disse forhandlinger. Der er tale om indsatsforpligtelser, der tager hensyn til forskellene i de nationale traditioner og arbejdsmarkedets parter autonomi, idet direktivet navnlig ikke pålægger disse medlemsstater nogen forpligtelse til at opnå en sådan minimumsdækningsgrad.

Domstolen fastslog imidlertid, at visse bestemmelser i direktivet om passende mindstelønninger overskred denne procedurmæssige ramme. Domstolen fandt, at det at pålægge medlemsstaterne at tage hensyn til præcise kriterier for fastsættelse og ajourføring af lovbestemte mindstelønninger, såsom leveomkostninger og det generelle løn- eller produktivitetsniveau, svarede til at harmonisere en del af de elementer, der udgør lovbestemte mindstelønninger. Den nåede frem til en tilsvarende konklusion vedrørende direktivets

bestemmelse om, at lovbestemte mindstelønninger ikke må nedsættes, når de er underlagt automatiske indekseringsmekanismer. Disse bestemmelser udgjorde derfor et direkte indgreb i lønfastsættelsen. Domstolen annullerede derfor de bestemmelser i direktivet, som indebar, at Unionen greb direkte ind i lønfastsættelsen, og som derfor overskred de beføjelser, som Unionen er tillagt ved traktaterne. Domstolen frifandt i øvrigt Parlamentet og Rådet.

Domstolen præciserede således balancen mellem Unionens kompetence på det socialpolitiske område og undtagelsen vedrørende lønforhold og bekræftede, at Unionen kan regulere procedurer og fremme kollektive overenskomstforhandlinger uden at gribe direkte ind i lønfastsættelsen.

Hvad fastsætter artikel 153 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF)?

Artikel 153 i TEUF definerer de områder, hvor Den Europæiske Union kan støtte og supplere medlemsstaternes indsats inden for det socialpolitiske område. Den giver navnlig Unionen mulighed for at vedtage direktiver, der fastsætter minimumskrav inden for områder som arbejdsvilkår, beskyttelse af arbejdstagere, ligestilling mellem kvinder og mænd samt information og høring af arbejdstagere.

Denne artikel fastsætter dog klare grænser for Unionens indsats. Artiklens stk. 5 udelukker udtrykkeligt visse områder fra Unionens kompetence, navnlig lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout. Denne udelukkelse har til formål at bevare medlemsstaternes og arbejdsmarkedets parter autonomi på de områder, der anses for at være af afgørende betydning for deres sociale og forfatningsmæssige traditioner. Det fremgår af Domstolens praksis, at selv om Unionen kan vedtage regler, der indirekte påvirker lønningerne, kan den ikke direkte gribe ind i fastsættelsen af lønniveauet.

Direktiv (EU) 2022/2041 om passende mindstelønninger

Direktiv (EU) 2022/2041 har til formål at forbedre leve- og arbejdsvilkårene i Den Europæiske Union ved at styrke den beskyttelse, der følger af passende mindstelønninger. Det fastsætter hverken en mindsteløn på EU-plan eller et ensartet lønniveau. Formålet er at fastlægge en fælles ramme, der sikrer, at mindstelønninger, hvor sådanne findes, giver mulighed for en rimelig levestandard, samtidig med at nationale traditioner og arbejdsmarkedets parter autonomi respekteres.

Direktivet forfølger hovedsagelig disse mål gennem proceduremæssige bestemmelser. Det pålægger således medlemsstater, hvis lovgivning fastsætter en **lovbestemt mindsteløn**, at indføre **klare og gennemsigtige procedurer** for fastsættelse og ajourføring heraf.

Det **fremmer også kollektive forhandlinger**, der betragtes som et centralt element for at sikre passende lønninger, navnlig ved at opfordre medlemsstater, hvor dækningen af arbejdstagere, der er omfattet af kollektive overenskomster, er lav, til at vedtage foranstaltninger, der fremmer den sociale dialog. Direktivet søger således at styrke den sociale konvergens i EU uden i denne henseende at gribe ind i medlemsstaternes kompetence med hensyn til fastsættelse af lønninger.

Mindstelønninger i Domstolens praksis

Allerede inden direktivet om passende mindstelønninger trådte i kraft, havde Domstolen haft lejlighed til at udvikle en omfattende retspraksis på området for mindstelønninger. Flere domme har afgrænset de nationale kompetencer og kravene i henhold til EU-retten.

Sager, der vedrører udstationering af arbejdstagere, har spillet en central rolle i denne retspraksis. I *Laval*-dommen ([C-341/05](#)) præciserede Domstolen rækkevidden af de »mindstelønninger«, der kan pålægges udenlandske virksomheder, som udstationerer arbejdstagere, og fremhævede behovet for et klart retsgrundlag og tilstrækkelig gennemsigtighed for de økonomiske aktører.

Et andet vigtigt område i retspraksis vedrører sammenhængen mellem mindsteløn og reglerne om offentlige udbud. I *Bundesdruckerei*-dommen ([C-549/13](#)) undersøgte Domstolen således, om et krav om mindsteløn, der i henhold til værtslandets lovgivning var fastsat i en offentlig indkøbskontrakt, som delvis blev udført i udlandet, var forenelig med EU-retten, og fremhævede, at sådanne foranstaltninger skal være forholdsmæssige i forhold til den frie udveksling af tjenesteydelser. I *RegioPost*-dommen ([C-115/14](#)) anerkendte Domstolen imidlertid, at de ordregivende myndigheder kan gøre gennemførelsen af en offentlig kontrakt betinget af overholdelse af en mindsteløn, der er fastsat ved lov eller ved en forordning, forudsat at dette krav forfølger et legitimt socialt mål og anvendes på en ikkediskriminerende måde.

Endelig har Domstolen også præciseret selve begrebet »mindsteløn« i forbindelse med direktivet om udstationering, navnlig i *Sähköalojen ammattiliitto*-dommen ([C-396/13](#)), hvori den anførte, hvilke lønelementer der er omfattet af dette begreb.

Denne retspraksis udgør i dag grundlaget for tvister vedrørende direktivet om passende mindstelønninger i EU. Gennem denne retspraksis opstilles grænserne for medlemsstaternes udøvelse af deres skønsbeføjelse og samtidig sikres den effektive udøvelse af de grundlæggende friheder, der er garanteret i EUF-traktaten.

[●] Fokus Adgang til tekstbeskeder udvekslet mellem Kommissionens formand og den administrerende direktør for Pfizer

 Dom *Stevi og The New York Times mod Kommissionen* ([T-36/23](#))

Gennemsigtighed i det offentlige liv er et grundlæggende princip i Den Europæiske Union. Enhver unionsborger og juridisk person i EU har således adgang til dokumenter fra Parlamentet, Kommissionen og Rådet. Denne adgang er reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets [forordning \(EF\) nr. 1049/2001](#) af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter.

Denne tekst udgør det juridiske grundlag for offentlighedens ret til aktindsigt i dokumenter fra disse EU-institutioner og har først og fremmest til formål at styrke gennemsigtigheden som en væsentlig forudsætning for europæisk demokrati og legitimiteten af Unionens indsats. Dette gennemsigtighedsprincip finder fuld anvendelse på disse institutioners aktiviteter, herunder når de udøves ved hjælp af moderne kommunikationsformer såsom tekstbeskeder.

I maj 2022 fremsatte en journalist fra *New York Times*, Matina Stevi, begæring om at få adgang til de sms'er, der var udvekslet mellem formanden for Europa-Kommissionen, Ursula von der Leyen, og direktøren for medicinalvirksomheden Pfizer i forbindelse med forhandlingerne om kontrakterne om covid-19-vacciner.

Europa-Kommissionen afslog denne begæring med den begrundelse, at den ikke var i besiddelse af de ønskede beskeder. Ifølge Kommissionen udgjorde de udvekslede sms'er ikke dokumenter, som institutionen opbevarede, og kunne derfor ikke udleveres.

Matina Stevi anlagde sag ved Retten. Retten fastslog indledningsvis et vigtigt princip: Retten til aktindsigt har til formål at sikre størst mulig gennemsigtighed i EU-institutionernes arbejde. Når en institution hævder, at den ikke er i besiddelse af et dokument, antages denne erklæring i princippet at være korrekt. Denne formodning kan dog anfægtes, hvis den begærende part fremlægger pålidelige oplysninger, der taler for, at dokumenterne har eksisteret.

I denne sag fandt Retten, at dette var tilfældet. Retten bemærkede, at flere offentlige kilder, herunder pressemeddelelser, erklæringer fra Kommissionens formand og en rapport fra Den Europæiske Revisionsret, omtalte direkte kontakter, herunder via sms, mellem de to ansvarlige på tidspunktet for forhandlingerne. Disse oplysninger var tilstrækkelige til at godtgøre, at beskederne i det mindste på et givet tidspunkt havde eksisteret.

I lyset af disse indicier burde Kommissionen have givet en klar og detaljeret forklaring på, hvorfor beskederne ikke kunne findes. Ifølge Retten havde Kommissionen imidlertid ikke givet denne forklaring. Den havde nøjedes med at anføre, at der var blevet foretaget søgninger, uden at præcisere hvor, hvordan og på hvilke medier og uden at angive, om beskederne var blevet slettet, arkiveret eller overført i forbindelse med udskiftningen af de anvendte telefoner.

Retten fremhævede, at retten til gennemsigtighed ikke kan tømmes for indhold, som følge af at dokumenter ikke gemmes. Institutionerne har pligt til at forvalte deres dokumenter på en seriøs og forudsigelig måde, således at offentligheden kan forstå og kontrollere deres handlinger. Der kan ikke ses bort fra korrespondance vedrørende vigtige beslutninger, såsom køb af vacciner til hele Unionen, blot fordi denne korrespondance har karakter af korte beskeder.

Da Kommissionen ikke havde givet tilstrækkelige forklaringer om, hvad der var sket med de beskeder, der var begæret indsigt i, fandt Retten, at afslaget på aktindsigt var ulovligt. Retten annullerede derfor den anfægtede afgørelse.

Retten fremhævede, at retten til gennemsigtighed ikke kan tømmes for indhold, som følge af at dokumenter ikke gemmes. Institutionerne har pligt til at forvalte deres dokumenter på en seriøs og forudsigelig måde, således at offentligheden kan forstå og kontrollere deres handlinger. Der kan ikke ses bort fra korrespondance vedrørende vigtige beslutninger, såsom køb af vacciner til hele Unionen, blot fordi denne korrespondance har karakter af korte beskeder.

Da Kommissionen ikke havde givet tilstrækkelige forklaringer om, hvad der var sket med de beskeder, der var begæret indsigt i, fandt Retten, at afslaget på aktindsigt var ulovligt. Retten annullerede derfor den anfægtede afgørelse.

Klar procedure

Forordning (EF) nr. 1049/2011 fastsætter en klar procedure, der kræver, at institutionen giver en begrundet afgørelse, og at der gives mulighed for at foretage intern fornyet prøvelse efterfulgt af domstolskontrol. Forordningen giver borgerne et redskab til at forstå, følge og om nødvendigt anfægte institutionernes handlinger.

Selv om forordningen indeholder undtagelser, der har til formål at beskytte følsomme offentlige eller private interesser, fastsætter den strenge rammer for anvendelsen heraf ved at kræve, at der anlægges en restriktiv fortolkning af disse undtagelser, at der gives en konkret begrundelse for afslag, og at der foretages en systematisk undersøgelse af, om det er muligt at give delvis aktindsigt.

Unionens retsinstitansers praksis har forstærket denne logik ved at fastslå, at gennemsigtighed skal have forrang, navnlig når der er tale om lovgivningsprocesser, for at sikre demokratisk kontrol.

Domstolen lagde grundlaget for denne tilgang i dommen i sagen *Sverige og Turco mod Rådet* ([C-39/05 P](#)), der blev afsagt efter appel, ved at kræve, at der foretages en konkret og individuel undersøgelse af begæringer om aktindsigt i Rådets juridiske udtalelser, idet den underkendte, at der på nogen måde skulle bestå en formodning om, at lovgivningsdokumenter automatisk er omfattet af hemmeligholdelse, hvorved Domstolen fastslog princippet om, at gennemsigtighed er hovedreglen og hemmeligholdelse undtagelsen. Denne tilgang blev bekræftet ved dommen i sagen *De Capitani mod Parlamentet* ([T-540/15](#)), hvor Retten afviste, at der systematisk gælder fortrolighed for trilogdokumenter (dvs. treparts møder og drøftelser mellem de tre institutioner, der deltager i lovgivningsprocessen), og præciserede, at undtagelsen vedrørende beskyttelse af beslutningsprocessen ikke kan anvendes til at skjule EU-lovgivers normale arbejde. I den senere dom i sagen *Kaili mod Parlamentet* ([T-1031/23](#), der er blevet [appelleret](#) til Domstolen, [C-632/25 P](#)) annullerede Retten Parlamentets afgørelse om at nægte sin tidligere næstformand adgang til visse dokumenter. Retten bekræftede dermed kravet om en streng og individuel kontrol af afslag på aktindsigt og den konkrete rækkevidde af retten til gennemsigtighed, herunder når der er tale om følsomme institutionelle sammenhænge.

[●] Fokus Informationssamfundet: forordningen om digitale tjenester og meget store onlineplatforme

Den Europæiske Union spiller en central rolle i udviklingen af informationssamfundet med henblik på at skabe et miljø, der er gunstigt for innovation og konkurrenceevne, samtidig med at forbrugernes rettigheder beskyttes og retssikkerheden sikres. Disse principper er nedfældet i forordningen om digitale markeder, [forordning \(EU\) 2022/1925](#), og forordningen om digitale tjenester, [forordning \(EU\) 2022/2065](#). De udgør et vigtigt lovgivningsmæssigt regelsæt, der har til formål at strukturere det europæiske digitale rum omkring to mål. For det første at sikre effektiv beskyttelse af brugernes og forbrugernes grundlæggende rettigheder i det digitale miljø og for det andet at skabe lige konkurrencevilkår for de økonomiske aktører, navnlig i lyset af visse store digitale platformes voksende magt. Tilsammen udgør disse to forordninger et afgørende skridt i opbygningen af en europæisk ramme for regulering af det digitale område.

I 2025 afsagde Retten de første domme i sager anlagt til prøvelse af Kommissionens afgørelser truffet i henhold til forordningen om digitale tjenester.

De første domme om forordningen om digitale tjenester

Dom *Zalando mod Kommissionen* ([T-348/23](#))

I april 2023 udpegede Europa-Kommissionen onlineforretningen Zalando som en »meget stor onlineplatform« i henhold til forordningen om digitale tjenester. Mere end 83 mio. personer bruger nemlig hver måned Zalandos tjenester, og platformen overstiger således langt den tærskel på 45 mio. personer, der er fastsat i forordningen. Zalando anfægtede imidlertid denne udpegning med henvisning til, at Kommissionen havde foretaget urigtige beregninger.

Retten **frifandt** Kommissionen. Retten bekræftede, at Zalando udgør en onlineplatform, idet den via sit »Partner Programm« er vært for tredjepartssælgere, selv om dens egen aktiviteter inden for direkte salg (»Zalando Retail«) ikke falder ind under denne kategori. Kommissionen kunne med føje lægge til grund, at alle brugere modtog oplysninger fra tredjepartsforhandlere. Retten forkastede endvidere argumenterne om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet, ligebehandlingsprincippet og proportionalitetsprincippet og fremhævede, at sådanne platforme skal være underlagt skærpede forpligtelser til at begrænse risikoen for spredning af farlige eller ulovlige produkter.

Domme *Meta Platforms Ireland mod Kommissionen og TikTok Technology mod Kommissionen* ([T-55/24](#) og [T-58/24](#))

Retten **annullerede** de afgørelser, hvorved Europa-Kommissionen havde fastsat det tilsynsgebyr, som Facebook, Instagram og TikTok som »meget store onlineplatforme« skulle betale for 2023 i henhold til forordningen om digitale tjenester. Retten fandt, at den metode, der blev anvendt til beregning af gebyret, og som var baseret på det gennemsnitlige antal månedlige brugere, burde have været vedtaget i en delegeret retsakt og ikke i simple gennemførelsesafgørelser, idet den udgjorde et væsentligt element i beregningen. Da der imidlertid ikke forelå nogen fejl, der påvirkede disse platformes forpligtelse til at betale gebyret, **opretholdt** Retten **midlertidigt virkningerne af de annullerede afgørelser** indtil det tidspunkt, hvor Kommissionen måtte have vedtaget en korrekt metode og nye afgørelser. Denne overgangsperiode kunne imidlertid ikke overstige 12 måneder efter, at dommen var blevet endelig.

Dom *Amazon EU mod Kommissionen* ([T-367/23](#))

Retten forkastede Amazons påstand om annullation af Europa-Kommissionens afgørelse om at udpege platformen Amazon Store som en »meget stor onlineplatform« i henhold til forordningen om digitale tjenester, som pålægger tjenester med over 45 mio. brugere i Unionen skærpede forpligtelser. Amazon påberåbte sig, at der var sket krænkelse af flere grundlæggende rettigheder, der er garanteret i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, herunder retten til at oprette og drive egen virksomhed, ejendomsretten, lighed for loven, ytringsfriheden samt retten til respekt for privatlivet og til beskyttelse af personoplysninger. Retten fandt imidlertid, at de forpligtelser, der pålægges i henhold til forordningen om digitale tjenester – selv om de kan medføre omkostninger og påvirke platformens organisation – er fastsat ved lov, forholdsmæssige og begrundet i den almene interesse i at forebygge de systemiske risici, der er forbundet med meget store platforme, navnlig spredningen af ulovligt indhold og beskyttelsen af forbrugerne. Retten konkluderede, at de anfægtede foranstaltninger, såsom muligheden for at anbefale produkter uden at foretage profilering, en offentlig database over reklamer eller forskeres adgang til data, ikke krænker det væsentlige indhold af de påberåbte rettigheder og er ledsaget af strenge garantier med hensyn til fortrolighed og sikkerhed.

Forordningen om digitale tjenester

Forordningen om digitale tjenester, der har været gældende siden den 17. februar 2024, er modstykket til forordningen om digitale markeder, idet den regulerer digitalt indhold og digitale tjenester. Den har til formål at skabe et mere sikkert, gennemsigtigt og forudsigeligt onlinemiljø for europæiske brugere. Forordningen moderniserer ansvarsordningen for formidlere af tjenesteydelser og pålægger meget store onlineplatforme og meget store onlinesøgemaskiner skærpede forpligtelser. Disse omfatter navnlig indførelse af effektive mekanismer til behandling af ulovligt indhold, vurdering og reduktion af systemiske risici – såsom desinformation, krænkelse af grundlæggende rettigheder eller risici forbundet med beskyttelsen af mindreårige – samt øget gennemsigtighed i algoritmiske systemer og anbefalingsmekanismer.

Forordningen om digitale markeder og forordningen om digitale tjenester er derfor ikke rettet mod nøjagtig de samme kategorier af aktører. Forordningen om digitale markeder fokuserer på platforme, der har en strukturel indflydelse på det indre marked og udgør et uundgåeligt adgangspunkt, der giver brugervirksomhederne mulighed for at nå ud til slutbrugerne. Forordningen om digitale tjenester dækker derimod et bredere spektrum af virksomheder, der leverer formidlingstjenester til europæiske brugere, samtidig med at den pålægger meget store platforme og søgemaskiner særligt strenge forpligtelser på grund af deres systemiske indvirkning på spredningen af information og økonomien.

Hvad angår forordningen om digitale tjenester har Kommissionen i en afgørelse, der blev ajourført i december 2025, identificeret en række meget store onlineplatforme og meget store søgemaskiner, der er underlagt de skærpede forpligtelser i forordningen, herunder Amazon, Apple, Booking.com, Google, LinkedIn, Meta, Microsoft, Pinterest, Snap, TikTok, X (tidligere Twitter), Wikimedia Foundation og Zalando, samt flere andre operatører, der er aktive på det europæiske marked.

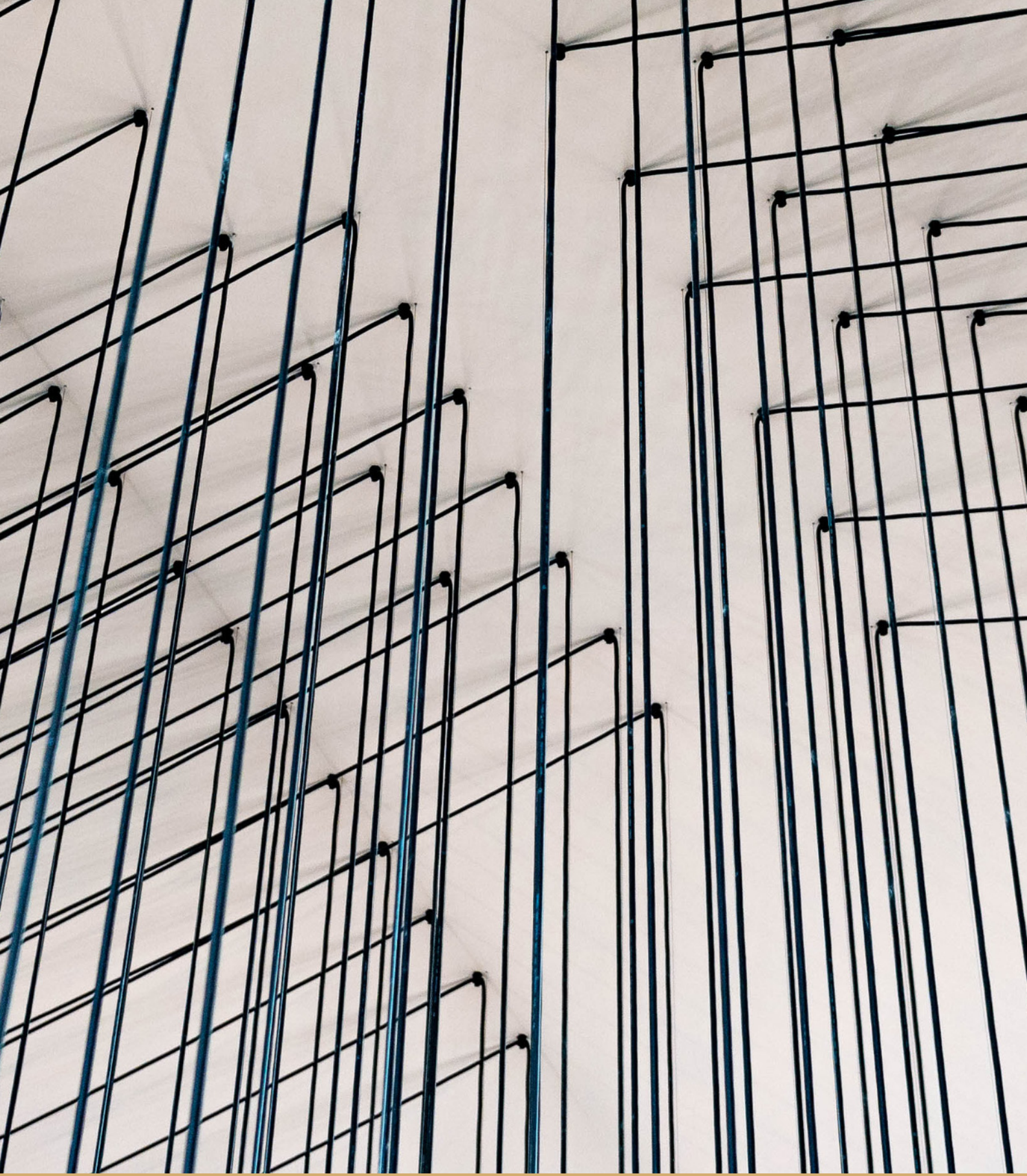
Gennemførelsen af disse forordninger har allerede ført til betydelige sanktioner. Den første bøde, der blev pålagt på grundlag af forordningen om digitale tjenester, blev udstedt den 5. december 2025 mod platformen X for et beløb på 120 mio. EUR på grund af manglende overholdelse af flere forpligtelser i forordningen.

De vigtigste begreber i forordningen om digitale tjenester

Forordningen om digitale tjenester er en EU-forordning, der har til formål at regulere digitale tjenester for at sikre et mere sikkert, gennemsigtigt og retfærdigt onlinemiljø. Her er nogle centrale begreber forklaret på en enkel måde:

- **Onlineplatform:** digital tjeneste, der giver brugerne mulighed for at offentliggøre, dele eller se indhold (sociale netværk, markedspladser, videoplatforme osv.).
- **Meget stor onlineplatform (very large online platform, VLOP):** en platform, der har mere end 45 mio. aktive brugere i Den Europæiske Union; på grund af deres store samfundsmæssige betydning er disse platforme underlagt skærpede forpligtelser.
- **Ulovligt indhold:** ethvert indhold, der er i strid med EU-retten eller gældende national ret (f.eks. hadefuld tale, ulovlige produkter, krænkelse af ophavsretten).
- **Indholdsmoderation:** alle foranstaltninger, som platformene træffer for at påvise, vurdere og, hvis det er nødvendigt, fjerne eller begrænse adgangen til problematisk indhold.
- **Algoritmisk gennemsigtighed:** forpligtelse for visse platforme til på en forståelig måde at forklare, hvordan deres systemer til anbefaling af indhold fungerer.

Gennem disse begreber søger forordningen om digitale tjenester at beskytte brugerne bedre, at drage de store platforme til ansvar og styrke tilliden til det digitale miljø i EU.

↘ Et tilbageblik på årets vigtige domme

Fri bevægelighed

Den Europæiske Union garanterer sine borgere ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område. For at denne frihed kan fungere i praksis, skal medlemsstaterne anerkende personlige og familiemæssige forhold, der er lovligt opstået i en anden medlemsstat, og som skal betragtes i lyset af de grundlæggende rettigheder, der beskyttes i EU, navnlig retten til privatliv og familieliv og princippet om forbud mod forskelsbehandling.

↘ To polske statsborgere, der var blevet gift i Tyskland, anmodede om, at deres vielsesattest blev indført i det polske civilstandsregister, således at deres ægteskab kunne anerkendes i Polen. De kompetente myndigheder afslog denne registrering med den begrundelse, at polsk ret ikke tillader ægteskab mellem personer af samme køn. Efter at være blevet forelagt et spørgsmål fra en national domstol fandt Domstolen, at det er i strid med EU-retten at nægte at anerkende et ægteskab mellem to unionsborgere, der er indgået lovligt i en anden medlemsstat, hvor de har udøvet deres ret til fri bevægelighed og ophold, da det krænker denne frihed samt retten til privatliv og familieliv. Medlemsstaterne er derfor forpligtet til at anerkende den civilstand, der er opnået lovligt i en anden medlemsstat, med henblik på udøvelsen af de rettigheder, der følger af EU-retten. Domstolen fremhævede imidlertid, at denne forpligtelse ikke indebærer, at ægteskab mellem personer af samme køn skal indføres i national ret. Desuden har medlemsstaterne en skønsmargen med hensyn til at vælge, hvordan et sådant ægteskab skal anerkendes. Når en medlemsstat vælger at fastsætte én enkelt ordning for anerkendelse af ægteskaber indgået i en anden medlemsstat, såsom indførelse af vielsesattesten i civilstandsregistret, er den dog forpligtet til at anvende denne ordning på en ikkediskriminerende måde, både på ægteskaber mellem personer af samme køn og på ægteskaber mellem personer af forskellig køn.

 Dom af 25. november 2025 i sagen *Wojewoda Mazowiecki* ([C-713/23](#))

Ligebehandling og forbud mod forskelsbehandling

Den Europæiske Union har indført en fælles retlig ramme, der skal sikre ligebehandling og bekæmpe forskelsbehandling. Direktiv 2000/43/EF og 2000/78/EF udgør grundpillerne heri: Det førstnævnte direktiv forbyder forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, mens det andet direktiv omhandler ligebehandling på beskæftigelsesområdet. Disse tekster forbyder enhver direkte eller indirekte forskelsbehandling, men gør det i visse tilfælde muligt at begrunde forskelsbehandling, og de pålægger dermed medlemsstaterne at sikre en effektiv og ensartet beskyttelse inden for EU.

↘ En stationsoperatør havde gentagne gange anmodet sin arbejdsgiver om at blive tildelt et job med faste arbejdstider. Hendes anmodning var begrundet i, at hun skulle passe sin søn, der var alvorligt handicappet og fuldstændig invalid. Arbejdsgiveren indrømmede hende midlertidigt visse tilpasninger. Arbejdsgiveren nægtede imidlertid at gøre disse tilpasninger permanente. Den ansatte anfægtede dette afslag, og sagen blev indbragt for den øverste italienske domstol. Denne domstol forelagde sagen for Domstolen, da den var i tvivl om fortolkningen af EU-retten med hensyn til beskyttelse mod indirekte forskelsbehandling af en ansat, der passer sit mindreårige barn med et alvorligt handicap, uden selv at være handicappet. Domstolen bekræftede, at forbuddet mod indirekte forskelsbehandling på grund af handicap i henhold til rammedirektivet om ligebehandling i forbindelse med beskæftigelse også omfatter en ansat, der udsættes for forskelsbehandling på grund af den bistand, som vedkommende yder sit handicappede barn.

 Dom af 11. september 2025 i sagen Bervidi ([C-38/24](#))

↘ Den danske lov om almene boliger har til formål at nedbringe procentdelen af almene familieboliger i »omdannelsesområder«. Disse områder er navnlig kendetegnet ved, at andelen af »indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande« har overstegit 50% i de seneste fem år. En del af lejemålene for almene familieboliger i to boligområder i kommunerne Slagelse og København blev i henhold til denne lov opsagt eller skulle inden for kort tid opsiges. Den danske domstol, der behandlede tvisterne vedrørende disse opsigelser, var i tvivl om, hvorvidt den pågældende lovgivning udgjorde direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse. I dommen præciserede Domstolen de situationer, der kan udgøre forskelsbehandling på grund af etnisk oprindelse. Domstolen fremhævede, at etnisk oprindelse er baseret på flere faktorer. Et enkelt kriterium, såsom nationalitet eller fødeland, er ikke tilstrækkeligt til at fastslå tilhørsforhold til en etnisk gruppe. Med henblik på undersøgelsen af, om der eventuelt foreligger direkte forskelsbehandling, tilkommer det den nationale ret at efterprøve, om kriteriet vedrørende andelen af indvandrere og deres efterkommere reelt er baseret på den etniske oprindelse af størstedelen af beboerne i »omdannelsesområderne«, og om de derfor udsættes for en mindre gunstig behandling, såsom en øget risiko for førtidig opsigelse af deres lejemål. Hvis den nationale domstol konstaterer en eventuel indirekte forskelsbehandling, skal den undersøge, om denne alligevel er begrundet. Det påhviler navnlig den nationale domstol at sikre sig, at den pågældende lov forfølger et mål af almen interesse på en forholdsmæssig måde og navnlig respekterer den grundlæggende ret til respekt for hjemmet.

 Dom af 18. december 2025 i sagen Slagelse Almennyttige Boligselskab, Afdeling Schackenborgvænge ([C-417/23](#))

Retsstaten

Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, ligesom traktaten om Den Europæiske Union, henviser udtrykkeligt til retsstaten som værende en af de værdier, der i henhold til artikel 2 TEU er fælles for medlemsstaterne. Domstolens uafhængighed og upartiskhed er væsentlige elementer i retsstatsprincippet.

↘ I to domme erklærede den polske forfatningsdomstol visse traktatbestemmelser som fortolket af Domstolen i strid med den nationale forfatning og kvalificerede udtrykkeligt Domstolens praksis vedrørende retten til effektiv domstolsbeskyttelse som en overskridelse af de beføjelser, den var blevet tillagt (*ultra vires*). Kommissionen var af den opfattelse, at disse domme tilsidesatte flere grundlæggende principper i EU-retten, herunder dens forrang, og anlagde derfor et traktatbrudssøgsmål mod Polen ved Domstolen. Domstolen gav medhold i søgsmålet og fastslog, at Polen havde tilsidesat sine forpligtelser, idet den polske forfatningsdomstol havde tilsidesat princippet om effektiv retsbeskyttelse og EU-rettens forrang, autonomi, effektivitet og ensartede anvendelse samt Domstolens afgørelses bindende virkning. Domstolen gav også Kommissionen medhold, for så vidt som søgsmålet vedrørte alvorlige uregelmæssigheder i forbindelse med udpegelsen af tre dommere ved den polske forfatningsdomstol og dens præsident, hvilket satte spørgsmålstegn ved forfatningsdomstolens status som en uafhængig og upartisk domstol, der er oprettet ved lov som omhandlet i EU-retten.

 Dom af 18. december 2025 i sagen Kommissionen mod Polen (Kontrol *ultra vires* af Domstolens praksis – EU-rettens forrang) ([C-448/23](#))

↘ Retten bekræftede, at Polen skulle betale et samlet beløb på ca. 320,2 mio. EUR i dagbøder, som Domstolen havde idømt denne medlemsstat, efter at den havde afvist at suspendere visse retsreformer fra 2019, der var i strid med EU-retten. Domstolen havde fastsat en tvangsbøde på 1 mio. EUR pr. dag fra november 2021 og derefter nedsat beløbet til 500 000 EUR pr. dag i april 2023, efter at Polen havde vedtaget en lov, der delvis var i overensstemmelse med Domstolens afgørelse. Da Polen ikke havde betalt de skyldige beløb, havde Kommissionen inddrevet bøderne ved at modregne dem i EU-midler, som i princippet skulle have været tildelt Polen. Polen anfægtede således seks afgørelser om modregning, der dækkede perioden fra den 15. juli 2022 til den 4. juni 2023, med den begrundelse, at lovændringen burde have været ledsaget af en hurtigere nedsættelse af tvangsbødens størrelse. Retten afviste disse argumenter fuldt ud og fastslog, at hverken den polske forfatningsdomstols praksis eller loven af juni 2022 kunne medføre nedsættelse af bødens størrelse, og fremhævede, at den nedsættelse, som Domstolen havde fastsat i april 2023, kun havde virkning for fremtiden. Så længe Polen ikke havde efterkommet dommen fuldt ud, og bøden på 1 mio. EUR fortsat var gældende, var Kommissionen forpligtet til at sikre, at den blev inddrevet fuldt ud.

 Dom af 5. februar 2025 i sagen Polen mod Kommissionen ([T-830/22](#) og [T-156/23](#) samt [T-1033/23](#))

Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

Restriktive foranstaltninger eller »sanktioner« er et væsentligt instrument i Den Europæiske Unions fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP) og anvendes som led i en integreret og global tilgang, der navnlig omfatter politisk dialog. Unionen gør brug heraf bl.a. for at beskytte Unionens værdier, grundlæggende interesser og sikkerhed og til at forebygge konflikter og styrke den internationale sikkerhed. Sanktionerne har således til formål at udvirke ændringer i de pågældende personers eller enheders politik eller adfærd med henblik på at fremme målene med FUSP.

↘ Efter Ruslands militære angreb på Ukraine i 2022 vedtog Den Europæiske Union en række restriktive foranstaltninger. I 2023 udvidede Rådet for Den Europæiske Union kriterierne, således at disse foranstaltninger kunne målrettes personer eller enheder. Et nyt kriterium gjorde det således muligt at indefryse midler og økonomiske ressourcer tilhørende enheder, der var aktive inden for den russiske IT-sektor, og som havde en licens udstedt af Den Russiske Føderations Føderale Sikkerhedstjenestes (FSB) center for licensudstedelse, certificering og beskyttelse af statshemmeligheder eller en licens vedrørende »våben og militært udstyr«, der var udstedt af det russiske industri- og handelsministerium. Positive Group PAO, der er et russisk selskab inden for cybersikkerhed, havde en sådan licens via sit datterselskab og var blevet opført på listen over sanktionerede enheder. Selskabet nedlagde påstand om, at denne opførelse skulle annulleres, men Retten tog ikke påstanden til følge. Retten fandt, at det anvendte kriterium var klart, juridisk forudsigeligt og stod i rimeligt forhold til de tilsigtede mål, som var at lægge pres på Moskva og hæmme dets evne til at føre krig, herunder på informationsområdet. Rådet kunne uden at begå fejl lægge til grund, at selskabet skulle omfattes af forbuddet på grund af dets afhængighed af en licens fra FSB, selv om selskabet ejede denne licens gennem sit datterselskab.

 Dom af 10. september 2025 i sagen Positive Group mod Rådet ([T-573/23](#))

↘ Den Europæiske Unions Ret stadfæstede sanktionerne mod MegaFon, der er en af de største mobiltelefonioperatører i Rusland. Rådet havde opført dette selskab på listen over enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger i 2023, idet det var af den opfattelse, at selskabet direkte støttede den russiske krigsindsats ved at levere tjenester, der kunne anvendes af hæren, navnlig inden for telekommunikationsområdet. MegaFon nedlagde påstand om annullation af disse afgørelser med henvisning til, at begrundelsen var mangelfuld, at selskabets ret til forsvar var blevet krænket, og at der var sket et uforholdsmæssigt indgreb i dets ret til at drive virksomhed. Retten afviste disse argumenter, idet den fandt, at Rådet havde forklaret grundene til disse sanktioner tilstrækkeligt præcist og ikke var forpligtet til at høre virksomheden på forhånd af hensyn til at bevare den overraskelseeffekt, der var nødvendig for at sikre deres effektivitet. Retten fastslog endvidere, at foranstaltningerne, selv om de påvirkede MegaFons virksomhed og omdømme, fortsat var forholdsmæssige og nødvendige for at nå det almene mål om at bremse Ruslands militære kapacitet i forbindelse med krigen i Ukraine.

 Dom af 15. januar 2025 i sagen MegaFon mod Rådet ([T-193/23](#))

CVRIA

Migration og asyl

Den Europæiske Union har vedtaget et regelsæt, der har til formål at fastlægge en effektiv, humanitær og sikker europæisk migrationspolitik. Det fælles europæiske asylsystem fastsætter minimumsstandarder for behandlingen af alle asylansøgere og ansøgninger i hele EU.

↘ Det er tilladt at afslå en tredjelandstatsborgers ansøgning om international beskyttelse efter at have gennemført en fremskyndet grænseprocedure, når den pågældendes oprindelsesland er udpeget som »sikkert« af en medlemsstat. Domstolen har præciseret, at denne udpegning kan ske ved en lovgivningsmæssig retsakt, forudsat at denne kan underkastes en effektiv domstolskontrol. De informationskilder, der ligger til grund for denne udpegning, skal være tilgængelige for ansøgeren og den nationale domstol. En medlemsstat kan imidlertid ikke opføre et land på listen over sikre oprindelseslande, hvis dette land ikke yder tilstrækkelig beskyttelse til hele sin befolkning.

 Dom af 1. august 2025 i de forenede sager Alace og Canpelli ([C-758/24 og C-759/24](#))

↘ To asylansøgere i Irland var blevet tvunget til at leve under uværdige forhold, efter at staten havde nægtet at give dem indkvartering med henvisning til, at modtagecentre var overbelagt. Domstolen fandt, at et sådant afslag, selv i en situation med en massiv og uforudsigelig tilstrømning af ansøgere om international beskyttelse, udgør en alvorlig overtrædelse af EU-retten og kan medføre, at staten ifalder ansvar. Domstolen bemærkede, at medlemsstaterne i henhold til modtagelsesdirektivet er forpligtet til at sikre ansøgere om international beskyttelse modtagelsesforhold, der sikrer en passende levestandard, enten gennem indkvartering, økonomisk støtte, værdikuponer eller en kombination af disse former for støtte til et værdigt liv.

 Dom af 1. august 2025 i sagen The Minister for Children, Equality, Disability, Integration and Youth m.fl. ([C-97/24](#))

↘ En mand fra Irak havde søgt asyl i Grækenland med henvisning til en reel fare for sit liv. Hans ansøgning blev afslået, og hans klage blev derefter vurderet som »åbenbart grundløs«, alene på grund af at han ikke var mødt personligt op for den kompetente myndighed. Den græske lovgivning indeholdt nemlig en automatisk formodning om misbrug af klageretten i sådanne tilfælde. Domstolen fastslog, at denne regel er i strid med EU-retten: Kravet om at møde personligt, for at klagen kan behandles, er uforholdsmæssigt, da det kun tjener til at kontrollere den pågældendes tilstedeværelse og reelt ikke har til formål at høre vedkommende. Grækenland burde have tilbudt andre, mindre restriktive løsninger, såsom repræsentation ved en advokat, lokal fremmøde eller blot bevis for tilstedeværelse, for at sikre reel adgang til et effektivt retsmiddel.

 Dom af 3. juli 2025 i sagen Al Nasiria ([C-610/23](#))

Forbrugere

EU-Domstolen: EU-forbrugernes rettigheder

 [Se videoen](#)

Den europæiske forbrugerpolitik har til formål at sikre, at forbrugernes sundhed, sikkerhed og økonomiske og retlige interesser beskyttes, uanset hvor de bor, hvor de rejser, eller hvorfra de foretager deres indkøb i EU.

↘ Et tysk selskab solgte et kosttilskud baseret på safran og melonsaft og hævdede, at det forbedrede humøret og reducerede stress og træthed. En forening anfægtede denne reklamepraksis ved domstolene, idet den var af den opfattelse, at der var tale om sundhedsanprisninger, der var i strid med EU-retten. Domstolen fastslog, at så længe Kommissionen ikke har afsluttet den videnskabelige undersøgelse af sundhedsanprisninger vedrørende vegetabiliske stoffer og ikke har opført dem på de officielle lister, kan disse anprisninger ikke anvendes i reklamer, medmindre de er omfattet af en overgangsordning, hvilket ikke var tilfældet.

 Dom af 30. april 2025 i sagen Novel Nutriology ([C-386/23](#))

↘ En ikkealkoholholdig drikkevare må ikke markedsføres under betegnelsen »alkoholfri gin«. En tysk forening til bekæmpelse af illoyal konkurrence havde anlagt sag mod virksomheden PB Vi Goods ved en tysk domstol for at få forbudt salget af en ikkealkoholholdig drikkevare med betegnelsen »Virgin Gin Alkoholfrei« (alkoholfri Virgin Gin). Domstolen bemærkede, at den forskriftsmæssige betegnelse »gin« i henhold til EU-retten er forbeholdt spiritus, der er fremstillet ved at aromatisere landbrugsethanol med enebær, og som har et alkoholindhold på mindst 37,5%. Den fastslog, at tilføjelse af angivelsen »alkoholfri« ikke ændrer denne kvalificering og ikke gør det muligt at unddrage sig forbuddet. Domstolen var endvidere af den opfattelse, at denne begrænsning ikke krænker den i chartret garanterede ret til at oprette og drive egen virksomhed, da den ikke forhindrer markedsføring af produktet som sådan, men kun brugen af en forbeholdt betegnelse. Dette forbud er forholdsmæssigt, da det har til formål at beskytte forbrugerne mod enhver risiko for forveksling og at beskytte ginproducenter, der overholder EU-retten, mod illoyal konkurrence.

 Dom af 13. november 2025 i sagen PB Vi Goods ([C-563/24](#))

↘ En fransk forbruger havde en indlånskonto i guld hos Veracash og opdagede, at der var blevet foretaget daglige hævnings med et kort, som han hævder aldrig at have modtaget. Han anmeldte disse transaktioner til Veracash næsten to måneder efter det første hævning, men stadig inden for den lovbestemte frist på tretten måneder. Domstolen fastslog, at en bruger af et kort kan fortabe sin ret til tilbagebetaling, hvis den pågældende ikke »straks« indberetter den uautoriserede transaktion. Når det drejer sig om et mistet, stjålet eller misbrugt kort, mister vedkommende imidlertid kun denne ret, hvis den pågældende har handlet forsætligt eller groft uagtsomt, og kun for de transaktioner, som vedkommende har været længe om at anmelde.

 Dom af 1. august 2025 i sagen Veracash ([C-665/23](#))

↘ To polske rejsende reserverede et »all inclusive«-ophold på et femstjernet hotel i Albanien, men fra dagen efter deres ankomst blev deres ferie alvorligt forstyrret af omfattende nedrivningsarbejder, der blev pålagt af de lokale myndigheder. I flere dage blev de vækket af den konstante støj fra byggepladserne, og samtidig blev swimmingpoolerne, strandpromenaden og adgangen til stranden fjernet. Forholdene i restauranten blev også forværret med lange køer, måltider med et begrænset udbud og ophør af visse ydelser, og i slutningen af opholdet indledtes nye byggearbejder. Da de var af den opfattelse, at de havde lidt økonomisk og ikkeøkonomisk skade, anlagde feriegæsterne sag ved en polsk domstol for at opnå fuld refusion af den betalte pris og erstatning. Sagen blev forelagt Domstolen, som fastslog, at en rejsende har ret til fuld refusion, ikke kun når tjenesteydelserne ikke bliver leveret eller bliver leveret på en forkert måde, men også når disse tjenesteydelser trods delvis levering har været så dårligt udført, at pakkerejsen mister sin mening, og rejsen objektivt set ikke længere er interessant. Domstolen præciserede, at det tilkom den nationale ret at foretage denne vurdering, og at direktivet har til formål at genoprette den kontraktmæssige balance uden at tillade sanktioner, der har straffende karakter. Domstolen fremhævede imidlertid, at arrangøren ikke kan fritages for sit ansvar, hvis arbejdet, selv om det var besluttet af en offentlig myndighed, ikke var uforudsigeligt eller uundgåeligt for vedkommende.

 Dom af 23. oktober 2025 i sagen Tuleka ([C-469/24](#))

↘ Europæiske og amerikanske virksomheder, der producerer eller anvender melamin, havde ved Retten anfægtet Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) afgørelse om at klassificere dette stof som »særligt problematisk« på grund af alvorlige risici for sundheden og miljøet. De hævdede, at denne klassificering var baseret på en forkert videnskabelig analyse, og at de ikke var blevet hørt tilstrækkeligt under proceduren. Retten afviste deres argumenter og stadfæstede ECHA's afgørelse. Retten præciserede, at et stof kan identificeres som farligt, selv om dets egenskaber ikke i sig selv, men kun når de kombineres, har alvorlige virkninger. Retten fastslog desuden, at proceduren i Unionens REACH-forordning (der har til formål at beskytte menneskers sundhed og miljøet mod risici ved kemikalier), ikke giver nogen særlige rettigheder ud over muligheden for at fremsætte bemærkninger.

 Dom af 9. juli 2025 i sagerne Fritz Egger m.fl. mod ECHA (Melamin) og LAT Nitrogen Piesteritz og Cornerstone mod ECHA ([T-163/23](#) og [T-167/23](#))

Intellektuel ejendomsret

Intellektuel ejendomsret ved Retten

[Se videoen](#)

Den lovgivning, som EU har vedtaget for at sikre beskyttelsen af intellektuel ejendomsret (ophavsret) og industriel ejendomsret (varemærkeret og designbeskyttelse), forbedrer virksomhedernes konkurrenceevne ved at skabe et miljø, der fremmer kreativitet og innovation.

📄 I 2019 indgav det italienske selskab Nero Lifestyle en ansøgning om registrering af ordmærket NERO CHAMPAGNE til Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO). Comité interprofessionnel du vin de Champagne og Institut national de l'origine et de la qualité indgav indsigelse mod registreringen. De gjorde gældende, at varemærket kunne drage uretmæssig fordel af omdømmet for produkter med den beskyttede oprindelsesbetegnelse Champagne, hvis beskyttelse giver en kvalitetsgaranti på grund af deres geografiske oprindelse. EUIPO afslog delvist indsigelsen, og brancheorganisationerne indbragte derefter sagen for Retten. I dommen annullerede Retten EUIPO's afgørelse og tog indsigelsen til følge. Ansøgningen om registrering af varemærket NERO CHAMPAGNE blev således afslået.

⚖️ Dom af 25. juni 2025 i sagen Comité interprofessionnel du vin de Champagne og INAO mod EUIPO – Nero Lifestyle (NERO CHAMPAGNE) ([T-239/23](#))

📄 Rubik's Cube kan ikke beskyttes som EU-varemærke: Retten bekræftede annullationen af de registrerede varemærker for dette berømte tredimensionelle puslespil. EUIPO havde vurderet, at terningens form, dens gittermønster og differentieringen af dens sider svarede til tekniske elementer, der var uundværlige for dens funktion, hvilket gjorde det umuligt at beskytte dem i henhold til varemærkeretten. Spin Master, der var indehaver af de omhandlede varemærker, gjorde gældende, at visse elementer, navnlig farverne, ikke var tekniske. Retten forkastede disse argumenter, idet den forklarede, at farverne kun er en sekundær detalje, der tjener til at adskille siderne, og at den væsentligste udformning – kvadraterne, gittermønsteret og differentieringen af fladerne – opfylder et teknisk behov: at gøre det muligt at rotere og identificere puslespillets elementer. Da alle de væsentlige kendetegn ved terningen var knyttet til dens funktion, kunne de ikke beskyttes som et varemærke, og EUIPO's afgørelser blev derfor stadfæstet.

⚖️ Dom af 9. juli 2025 i sagerne Spin Master Toys UK mod EUIPO – Verdes Innovations (Formen på en terning, hvis overflader har et gittermønster) ([T-1170/23](#) – [T-1173/23](#))

Retten annullerede EUIPO's afgørelser, hvorved Ferrari havde fortabt sine rettigheder til ordmærket TESTAROSSA for biler, reservedele, tilbehør og modelbiler, efter at have vurderet, at varemærket ikke havde været genstand for reel brug mellem 2010 og 2015. Retten fastslog, at selv om Testarossa-modellen ikke var blevet produceret siden 1996, var der i den pågældende periode blevet solgt brugte biler af autoriserede forhandlere og distributører, og at denne brug sammen med den certificeringstjeneste, som Ferrari leverede, udgjorde en reel brug af varemærket med producentens stiltiende samtykke. Det samme gjaldt for reservedele og tilbehør, hvis oprindelse var blevet kontrolleret som led i certificeringstjenesten. Med hensyn til modelbilerne fastslog Retten, at varemærket var blevet brugt af tredjemand med angivelsen »Ferrari Official Licensed Product«, hvilket havde påvist legetøjsbilernes handelsmæssige oprindelse og godtgjort, at der var gjort reel brug heraf med Ferraris stiltiende samtykke. Retten konkluderede således, at Ferrari havde opretholdt brugen af varemærket TESTAROSSA for alle de omhandlede produkter.

 Dom af 2. juli 2025 i sagerne Ferrari mod EUIPO – Hesse (TESTAROSSA) ([T-1103/23](#) og [T-1104/23](#))

Konkurrence

Den Europæiske Union sikrer overholdelsen af de regler, der beskytter den frie konkurrence. Praksis, der har til formål eller til følge at forhindre, begrænse eller forvride konkurrencen på det indre marked, er forbudt og kan straffes med bøder. Enhver persons ret til at kræve erstatning for skader forårsaget af konkurrencebegrænsende adfærd forøger virkningen af EU's konkurrenceregler og er med til at modvirke adfærd, der skader den frie konkurrence.

↘ Apple opkrævede en provision af salgsprisen for tredjepartsapplikationer, der sælges i App Store. Ifølge to nederlandske stiftelser, der varetager de kollektive interesser for en række uidentificerede, men identificerbare brugere af Apple-enheder, var disse provisioner urimelige, og disse brugere led skade. De anmeldte Apples konkurrencebegrænsende adfærd og anlagde i denne forbindelse sag ved de nederlandske domstole. Apple anfægtede imidlertid, at den nederlandske domstol havde kompetence, idet den hævdede skade ikke havde fundet sted i Nederlandene og navnlig ikke i Amsterdam. Domstolen blev i denne forbindelse forelagt spørgsmål, i hvilken forbindelse den bemærkede, at den omhandlede App Store var specielt designet til det nederlandske marked. Den skade, der angiveligt var lidt i forbindelse med de køb, der kunne foretages i dette virtuelle rum, kunne derfor indtræde på dette område, uanset hvor de pågældende brugere befandt sig på tidspunktet for det pågældende køb. Den nederlandske domstol havde derfor international og stedlig kompetence.

Dom af 2. december 2025 i sagen Stichting Right to Consumer Justice og Stichting App Stores Claims ([C-34/24](#))

↘ I 2018 lancerede den italienske koncern Enel applikationen JuicePass for at give førere af elbiler mulighed for at finde og reservere ladestandere. For at gøre det lettere at bruge applikationen direkte fra bilens infotainmentskærm bad Enel Google om at gøre applikationen kompatibel med Android Auto, som er Googles system for forbundet kørsel. Google nægtede imidlertid at tilpasse sin platform for at sikre denne interoperabilitet, hvilket fik den italienske konkurrencemyndighed til at pålægge Google en bøde på mere end 100 mio. EUR for misbrug af dominerende stilling. Google anfægtede denne sanktion og indbragte sagen for den italienske øverste domstol i forvaltningsretlige sager, som besluttede at forelægge præjudicielle spørgsmål for Domstolen. Domstolen fastslog, at den omstændighed, at en virksomhed i en dominerende stilling forhindrer adgangen til en digital platform, som den har udviklet, ved at nægte at sikre dens interoperabilitet med en applikation udviklet af en tredjepartsvirksomhed, kan udgøre misbrug af dominerende stilling, selv om denne platform ikke er uundværlig for den kommercielle udnyttelse af applikationen. Et sådant misbrug kan nemlig konstateres, når platformen er udviklet med henblik på at gøre det muligt for tredjepartsvirksomheder at anvende den, og den er af en sådan art, at den gør applikationen mere attraktiv for forbrugerne. Det kan dog være begrundet at meddele afslag, hvis tildelingen af interoperabilitet ville kompromittere platformens sikkerhed eller integritet, eller hvis det af andre tekniske årsager ville være umuligt at sikre denne interoperabilitet. I andre tilfælde skal den dominerende virksomhed udvikle en model, der sikrer denne interoperabilitet, inden for et tidsrum, der er rimeligt, og som er nødvendigt til dette formål, eventuelt mod betaling af en passende økonomisk modydelse.

Dom af 25. februar 2025 i sagen Alphabet m.fl. ([C-233/23](#))

↘ I 2015 indgik den belgiske fodboldklub RFC Seraing kontrakter med det maltesiske selskab Doyen Sports, som gjorde det muligt for klubben at finansiere sine spillere til gengæld for en andel af deres økonomiske rettigheder. FIFA, der anså disse kontrakter for at være i strid med FIFA's regler om forbud mod tredjemands ejerskab af økonomiske rettigheder, pålagde klubben sanktioner, som blev bekræftet af Den Internationale Sportsdomstol og derefter af den schweiziske forbundsdomstol. RFC Seraing anfægtede efterfølgende disse regler ved de belgiske domstole. Domstolen fandt som svar på et præjudicielt spørgsmål, at det er i strid med EU-retten at forhindre nationale domstole i at prøve en voldgiftskendelse, der er afsagt i forbindelse med en voldgift, som er pålagt af et international sportsforbund. Domstolen fastslog, at Den Internationale Sportsdomstols afgørelser skal kunne underkastes en effektiv domstolsprøvelse. Denne prøvelse skal navnlig gøre det muligt at kontrollere, om disse afgørelser er forenelige med Unionens retsprincipper, som bl.a. omfatter de EU-retlige konkurrenceregler og de grundlæggende friheder i det indre marked, samt gøre det muligt at opnå foreløbige foranstaltninger og om nødvendigt anmode om en præjudiciel afgørelse. En national domstol skal derfor tilsidesætte enhver regel, der er fastsat af en national myndighed eller en sportsforening, og som hindrer en sådan kontrol, for at sikre beskyttelsen af sportsudøvere og klubber, når en afgørelse krænker EU-retten, navnlig inden for konkurrenceområdet eller området for fri bevægelighed.

 Dom af 1. august 2025 i sagen Royal Football Club Seraing ([C-600/23](#))

↘ Retten bekræftede i det væsentlige Kommissionens afgørelse, hvori den havde konstateret, at syv store investeringsbanker mellem 2007 og 2011 havde deltaget i et kartel inden for sektoren for europæiske statsobligationer ved at udveksle følsomme oplysninger og anvende praksis, der havde til formål at opnå uberettigede fordele på det primære og det sekundære marked. Kommissionen havde pålagt Nomura, UBS og UniCredit bøder på 371 mio. EUR, mens Bank of America, Natixis og NatWest ikke var blevet sanktioneret på grund af forældelse eller bødefrigørelse. Portugons bøde blev fastsat til nul på grund af selskabets negative nettoomsætning. Seks af disse banker anlagde sag ved Retten, som fastslog, at der var begået en samlet og vedvarende overtrædelse, og at institutterne var ansvarlige for deres børshandlers adfærd, idet Retten samtidig nedsatte den bøde, der var pålagt Nomura på grund af en regnefejl fra Kommissionens side, og den bøde, der var pålagt UniCredit, fordi varigheden af den periode, hvori UniCredit havde udvist konkurrencebegrænsende adfærd, var fastsat for højt. Retten bekræftede endelig, at Kommissionen havde en legitim interesse i at få fastslået overtrædelsen også i forhold til Bank of America og Natixis, selv om de ikke var blevet pålagt en bøde, idet identificeringen af dem havde bidraget til at belyse omfanget af den hemmelige aftale.

 Dom af 26. marts 2025 i sagerne UBS Group og UBS mod Kommissionen, Natixis mod Kommissionen, UniCredit og UniCredit Bank mod Kommissionen, Nomura International og Nomura Holdings mod Kommissionen, Bank of America og Bank of America Corporation mod Kommissionen og Portigon mod Kommissionen (Europæiske statsobligationer) ([T-441/21](#), [T-449/21](#), [T-453/21](#), [T-455/21](#), [T-456/21](#) og [T-462/21](#))

Retligt samarbejde

Området med frihed, sikkerhed og retfærdighed omfatter foranstaltninger til fremme af det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne. Dette samarbejde er baseret på gensidig anerkendelse af domme og retsafgørelser og har til formål at harmonisere den nationale lovgivning med henblik på at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet ved at garantere beskyttelsen af ofres, mistænkte og tilbageholdtes rettigheder i Unionen.

↘ En tidligere leder af ETA, der allerede i Frankrig var blevet idømt 20 års fængsel for terrorrelaterede handlinger, blev retsforfulgt i Spanien for det samme attentat begået i 1997, hvilket kunne medføre en samlet straf på mindst 50 år uden lovbestemt grænse for strafferammen. Efter at en spansk domstol havde forelagt spørgsmål anvendelsen af princippet *ne bis in idem*, anførte Domstolen, at en person ikke kan retsforfølges to gange i EU for de samme handlinger, selv om den juridiske kvalificering er forskellig fra medlemsstat til medlemsstat. Det tilkom den spanske domstol at kontrollere, om de forhold, der var pådømt i Frankrig, materielt var identiske med dem, som personen blev retsforfulgt for i Spanien.

⚖️ Dom af 11. september 2025 i sagen MSIG ([C-802/23](#))

Privatliv

Den Europæiske Union har et detaljeret regelgrundlag for beskyttelse af personoplysninger. Behandlingen og lagringen af disse oplysninger skal opfylde de betingelser, der er fastsat i lovgivningen, skal begrænses til det absolutte minimum og må ikke udgøre et uforholdsmæssigt indgreb i retten til privatlivets fred.

↘ En kvinde havde opdaget, at en usand annonce på det rumænske websted www.publi24.ro hævdede, at hun tilbød seksuelle ydelser, og at webstedet indeholdt billeder og hendes telefonnummer, der var blevet brugt uden hendes samtykke. Russmedia Digital, der drev webstedet, fjernede annoncen inden for en time, men den var allerede blevet kopieret til andre websteder. Kvinden fik medhold i første instans, men selskabet blev efter appel frifundet med den begrundelse, at selskabet blot var hostingudbyder, hvorefter kvinden indbragte sagen for appeldomstolen i Cluj, som forelagde Domstolen et spørgsmål om, hvilke forpligtelser en onlinemarkedsplads har i henhold til den generelle forordning om databeskyttelse. Domstolen fastslog, at operatøren af en onlinemarkedsplads er ansvarlig for behandlingen af personoplysninger i de annoncer, der offentliggøres på dens platform, og skal inden offentliggørelsen identificere annoncer, der indeholder følsomme oplysninger, kontrollere den pågældende persons identitet eller udtrykkelige samtykke og afvise offentliggørelsen, hvis dette samtykke ikke foreligger. Domstolen præciserede endvidere, at operatøren skal iværksætte tekniske foranstaltninger for at forhindre ulovlig kopiering af følsomme annoncer til andre websteder, og at operatøren ikke kan påberåbe sig den ansvarsfritagelse, der er fastsat i direktivet om elektronisk handel, for at unddrage sig de forpligtelser, der er pålagt i henhold til databeskyttelsesforordningen.

 Dom af 2. december 2025 i sagen Russmedia Digital og Inform Media Press ([C-492/23](#))

↘ En forening indgav en klage til den franske datatilsynsmyndighed over kravet om, at kunder hos SNCF Connect skulle angive »Monsieur« (hr.) eller »Madame« (fru) ved onlinekøb, idet den var af den opfattelse, at denne indsamling af oplysninger om kønsidentitet ikke var nødvendig i henhold til den generelle forordning om databeskyttelse. Domstolen fremhævede, at kun oplysninger, der er strengt nødvendige, må indsamles, og at behandling kun er lovlig, hvis den er uundværlig for opfyldelsen af en kontrakt eller begrundet i et klart angivet legitim interesse. Domstolen præciserede endelig, at denne behandling ikke kan begrundes med en legitim interesse, hvis denne ikke er angivet, hvis den går ud over det strengt nødvendige, eller hvis den risikerer at krænke grundlæggende rettigheder, navnlig med hensyn til kønsdiskrimination. Indsamling af oplysninger om kundernes civilstand er ikke objektivt nødvendigt, navnlig når formålet er at tilpasse den kommercielle kommunikation.

 Dom af 9. januar 2025 i sagen Mousse ([C-394/23](#))

↘ En østrigsk kunde blev nægtet en mobiltelefoniaftale på 10 EUR om måneden, efter at et privat selskab på en fuldt automatiseret måde havde fundet, at hun ikke var kreditværdig. Den østrigske domstol fastslog, at dette selskab ikke havde overholdt den generelle forordning om databeskyttelse, idet det ikke havde forklaret, hvorledes det var nået frem til denne afgørelse. Domstolen var af den opfattelse, at den registrerede har ret til en letforståelig forklaring, når vedkommendes personoplysninger behandles: Det skal angives, hvilke oplysninger der er blevet anvendt, og hvordan de har påvirket resultatet, eventuelt ved at vise, hvad der ville have ændret sig, hvis visse oplysninger havde været anderledes. Virksomheden kan ikke afslå at udlevere oplysninger med henvisning til, at oplysninger indeholder forretningshemmeligheder; hvis der påberåbes sådanne hemmeligheder, tilkommer det retten eller tilsynsmyndigheden at afgøre, hvor længe der kan gives adgang.

 Dom af 27. februar 2025 i sagen Dun & Bradstreet Austria ([C-203/22](#))

↘ Philippe Latombe, der er fransk statsborger, havde nedlagt påstand om annullation af Europa-Kommissionens afgørelse om at tillade overførsel af personoplysninger fra Den Europæiske Union til USA. Det amerikanske system gav efter hans opfattelse ikke tilstrækkelig beskyttelse, navnlig på grund af den manglende uafhængighed af »Data Protection Review Court« (DPRC) og de amerikanske efterretningstjenesters masseindsamling af data. Retten frifandt Kommissionen. Retten fandt, at USA havde styrket sin retlige ramme for databeskyttelse efter vedtagelsen af det nye præsidentdekret fra 2022, og at DPRC frembyder tilstrækkelige garantier for uafhængighed. Dommerne kan nemlig kun afsættes af gyldige grunde, og deres arbejde kan ikke påvirkes af efterretningsmyndighederne. Retten fandt endvidere, at masseindsamling af data ikke er i strid med EU-retten, eftersom DPRC sikrer en efterfølgende domstolskontrol. Desuden er Europa-Kommissionen fortsat forpligtet til løbende at overvåge overholdelsen af denne ramme og kan suspendere afgørelsen, hvis den beskyttelse, som det amerikanske system tilbyder, forringes.

 Dom af 3. september 2025 i sagen Latombe mod Kommissionen ([T-553/23](#))

↘ Retten pålagde Europa-Kommissionen at betale 400 EUR i erstatning til en tysk statsborger, hvis personoplysninger var blevet overført til USA, da han havde tilmeldt sig et arrangement på webstedet for en konference om Europas fremtid. Ved at bruge funktionen »Sign in with Facebook« på EU Logins websted blev den pågældendes IP-adresse overført til Meta Platforms uden tilstrækkelig garanti, og uden at der på det tidspunkt var truffet en afgørelse om tilstrækkelighed. Retten fandt, at denne overførsel skulle tilskrives Kommissionen, som ikke havde overholdt de betingelser, der er fastsat i EU-retten for overførsel af data til et tredjeland. Retten anerkendte, at der forelå en tilstrækkeligt konkret tilsidesættelse af en retsregel, der tillægger enkeltpersoner rettigheder, og en ikkeøkonomisk skade i forbindelse med usikkerheden om databehandlingen, hvilket medførte, at Unionen ifaldt ansvar uden for kontraktforhold.

 Dom af 8. januar 2025 i sagen Bindl mod Kommissionen ([T-354/22](#))

Den Europæiske Union har forpligtet sig til at bevare og forbedre miljøkvaliteten og til at beskytte menneskers sundhed. Hvis Domstolen fastslår, at der foreligger en tilsidesættelse af EU-retten, skal den pågældende medlemsstat efterkomme dommen hurtigst muligt. Hvis Kommissionen er af den opfattelse, at medlemsstaten ikke har efterkommet dommen, kan den anlægge en ny sag med påstand om økonomiske sanktioner.

↘ Grækenland blev dømt for ikke at have opfyldt en dom fra 2014, som pålagde Grækenland at ophøre med at anvende et deponeringsanlæg i den maritime nationalpark Zakynthos, som er beskyttet levested for havskildpadden »Caretta caretta«. På trods af drøftelser med Kommissionen mellem 2014 og 2023 blev deponeringsanlægget ikke lukket eller ændret i overensstemmelse med EU-direktiverne om affald, og det modtog fortsat affald indtil udgangen af 2017. I betragtning af denne vedvarende manglende overholdelse pålagde Domstolen Grækenland en tvangsbøde på 12 500 EUR for hver dags forsinkelse, indtil den fuldstændige opfyldelse af dommen, og et fast beløb på 5,5 mio. EUR på grund af overtrædelsens grovhed og varighed, dens risici for sundheden og miljøet og Grækenlands gentagne overtrædelser inden for affaldshåndtering.

Dom af 9. oktober 2025 i sagen Kommissionen mod Grækenland (Opfyldelse af dommen om deponeringsanlægget på Zakynthos) ([C-368/24](#))

↘ I Italien gav den dårlige forvaltning af byspildevand igen anledning til, at der blev anlagt sag mod denne stat ved Domstolen. Mere end 20 år efter udløbet af de frister, der var fastsat i det gældende EU-direktiv, og næsten 10 år efter en første dom, der blev afsagt i 2014, fortsatte flere italienske byområder med at udlede spildevand uden opsamling eller passende rensning. På daværende tidspunkt havde Domstolen allerede konstateret overtrædelser i 41 byområder. På trods af forbedringer var forvaltningen i 5 af disse byområder, navnlig beliggende på Sicilien og i Valle d'Aosta, stadig ikke bragt i overensstemmelse med direktivet, og for 4 af dem var overtrædelserne stadig ikke afhjulpet ved retsmødet i november 2024. I lyset af denne situation indbragte Europa-Kommissionen sagen for Domstolen med henblik på at få pålagt økonomiske sanktioner. Domstolen konstaterede, at Italien ikke havde gennemført dommen fra 2014 inden for den fastsatte frist, og fastslog, at denne langvarige manglende overholdelse udgjorde en alvorlig skade på miljøet, navnlig fordi de pågældende udledninger fandt sted i følsomme områder. Domstolen pålagde derfor Italien at betale et fast beløb på 10 mio. EUR og en tvangsbøde på over 13 mio. EUR for hvert halvårs forsinkelse, indtil forpligtelserne var opfyldt fuldt ud, under hensyntagen til overtrædelsens grovhed, dens usædvanligt lange varighed og medlemsstatens betalingssevne.

Dom af 27. marts 2025 i sagen Kommissionen mod Italien (Rensning af byspildevand) ([C-515/23](#))

✚ I Slovenien førte forvaltningen af et deponeringsanlæg i Teharje kommune, der er kendt under navnet Bukovžlak, til en ny sag for Domstolen. I flere år var der blevet deponeret udgravningsmateriale på dette deponeringsanlæg, uden at de nationale myndigheder havde kontrolleret, om der allerede var deponeret andre former for affald, eller truffet de nødvendige foranstaltninger for at fjerne det affald, der ikke var omfattet af tilladelsen, hvorved der opstod et ulovlig deponeringsanlæg. I en dom fra 2015 fastslog Domstolen, at denne situation udgjorde en overtrædelse af EU-retten om affaldshåndtering. De foranstaltninger, der var nødvendige for at rydde op på stedet, blev imidlertid ikke gennemført inden for den fastsatte frist. På grund af denne fortsatte undladelse anlagde Europa-Kommissionen igen sag ved Domstolen med henblik på at få pålagt økonomiske sanktioner. Domstolen fastslog, at Slovenien ikke havde gennemført dommen fra 2015 på trods af den tid, denne medlemsstat havde haft til rådighed, og fandt, at forsinkelserne ikke kunne begrundes, navnlig ikke med henvisning til covid-19-pandemien. Domstolen bemærkede, at denne langvarige tilsidesættelse havde medført alvorlige risici for miljøet og menneskers sundhed i mere end ni år. Domstolen pålagde derfor Slovenien at betale et fast beløb på 1,2 mio. EUR under hensyntagen til overtrædelsens grovhed og varighed samt medlemsstatens betalingsevne.

 Dom af 8. maj 2025 i sagen Kommissionen mod Slovenien (Deponeringsanlægget i Bukovžlak) ([C-318/23](#))

✚ Østrig havde nedlagt på om annullation af en delegeret forordning fra 2022, hvorved Europa-Kommissionen under strenge betingelser havde inkluderet visse atomenergi- og fossilgasrelaterede aktiviteter i investeringstaksonomien for bæredygtighed. Retten forkastede denne påstand og bekræftede, at Kommissionen ikke havde overskredet de beføjelser, som EU-lovgiver havde tillagt den. Retten fandt, at atomkraftproduktion er næsten fri for drivhusgasemissioner, og at vedvarende energi endnu ikke alene kan levere al den nødvendige elektricitet på en pålidelig måde. Retten fandt også, at Kommissionen i tilstrækkelig grad havde taget højde for de risici, der er forbundet med atomkraft, uden at kræve et højere beskyttelsesniveau end de eksisterende standarder. Hvad angår medtagelsen af fossilgasaktiviteter blev dette anset for at være i overensstemmelse med EU-retten, idet fremgangsmåden for disse aktiviteter bygger på en gradvis reduktion af emissionerne, samtidig med at energiforsyningsikkerheden sikres.

 Dom af 10. september 2025 i sagen Østrig mod Kommissionen ([T-625/22](#))

✚ Spanien og flere fiskerierorganisationer fra Galicien og Asturien havde anfægtet en forordning fra Europa-Kommissionen om udpegning af dybhavsfiskeriområder, hvor der forekommer eller er sandsynlighed for at forekomme sårbare marine økosystemer, og hvor fiskeri med bundredskaber er forbudt. Retten frifandt Kommissionen og bekræftede, at denne udpegning er baseret på pålidelige videnskabelige kriterier, der bygger på den påviste eller sandsynlige tilstedeværelse af beskyttede arter og på økosystemernes karakteristika. Kommissionen var ikke forpligtet til at foretage en vurdering af virkningen af hver enkelt type redskab eller de økonomiske konsekvenser af disse foranstaltninger. Retten fandt endvidere, at den anvendte metode, der var baseret på udtalelser fra Det Internationale Havundersøgelsesråd, ikke overskred Kommissionens skønsmetode. Endelig forkastede den argumenterne om en påstået overtrædelse af reglerne i den fælles fiskeripolitik eller proportionalitetsprincippet og bemærkede, at forbuddet ikke omfattede al bundfiskeri, og at det ikke var påvist, at visse faststående redskaber ikke havde skadelige virkninger på disse sårbare økosystemer.

 Dom af 11. juni 2025 i sagerne Spanien mod Kommissionen og Madre Querida m.fl. mod Kommissionen ([T-781/22](#) og [T-681/22](#))

Informationssamfundet

Domstolen i den digitale verden

[Se videoen](#)

Den Europæiske Union spiller en central rolle i udviklingen af informationssamfundet med henblik på at skabe et miljø, der er gunstigt for innovation og konkurrenceevne, samtidig med at forbrugernes rettigheder beskyttes og retssikkerheden sikres. Den sikrer fair og åbne digitale markeder og fjerner hindringer for grænseoverskridende onlinetjenester i det indre marked med henblik på at sikre deres frie bevægelighed.

✎ I april 2023 udpegede Europa-Kommissionen onlineforretningen Zalando som en »meget stor onlineplatform« i henhold til forordningen om digitale tjenester, idet mere end 83 mio. mennesker hver måned bruger dens tjenester, hvilket er langt over den tærskel på 45 mio., der er fastsat i forordningen. Zalando anfægtede denne udpegning, men Retten gav ikke Zalando medhold. Retten bekræftede, at Zalando udgør en onlineplatform, idet den via sit »Partner Programm« er vært for tredjepartssælgere, selv om dens egen aktiviteter inden for direkte salg (»Zalando Retail«) ikke falder ind under denne kategori. Kommissionen kunne med føje lægge til grund, at alle brugere modtog oplysninger fra tredjepartsforhandlere. Retten forkastede endvidere argumenterne om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet, ligebehandlingsprincippet og proportionalitetsprincippet og fremhævede, at sådanne platforme skal være underlagt skærpede forpligtelser til at begrænse risikoen for spredning af farlige eller ulovlige produkter.

⚖️ Dom af 3. september 2025 i sagen Zalando mod Kommissionen ([T-348/23](#))

✎ Retten annullerede de afgørelser, hvorved Europa-Kommissionen havde fastsat det tilsynsgebyr, som Facebook, Instagram og TikTok som »meget store onlineplatforme« skulle betale for 2023 i henhold til forordningen om digitale tjenester. Retten fandt, at den metode, der blev anvendt til beregning af gebyret, og som var baseret på det gennemsnitlige antal månedlige brugere, burde have været vedtaget i en delegeret retsakt og ikke i simple gennemførelsesafgørelser, idet den udgør et væsentligt element i beregningen. Da der imidlertid ikke forelå nogen fejl, der påvirkede disse platformes forpligtelse til at betale gebyret, opretholdt Retten midlertidigt virkningerne af de annullerede afgørelser indtil det tidspunkt, hvor Kommissionen måtte have vedtaget en korrekt metode og nye afgørelser. Denne overgangsperiode kunne imidlertid ikke overstige 12 måneder efter, at dommene var blevet endelig.

⚖️ Dom af 10. september 2025 i sagerne Meta Platforms Ireland mod Kommissionen og Tiktok Technology mod Kommissionen ([T-55/24](#) og [T-58/24](#))

Retten forkastede Amazons påstand om annullation af Europa-Kommissionens afgørelse om at udpege platformen Amazon Store som en »meget stor onlineplatform« i henhold til forordningen om digitale tjenester, som pålægger tjenester med over 45 mio. brugere i Unionen skærpede forpligtelser. Amazon påberåbte sig en krænkelse af flere grundlæggende rettigheder, der er garanteret i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, herunder ret til at oprette og drive egen virksomhed, ejendomsret, lighed for loven, ytringsfrihed samt retten til respekt for privatlivet og til beskyttelse af personoplysninger. Retten fandt imidlertid, at de forpligtelser, der pålægges i henhold til forordningen om digitale tjenester – selv om de kan medføre omkostninger og påvirke platformens organisation – er fastsat ved lov, forholdsmæssige og begrundet i den almene interesse i at forebygge de systemiske risici, der er forbundet med meget store platforme, navnlig spredningen af ulovligt indhold, og i at beskytte forbrugerne. Retten konkluderede, at de anfægtede foranstaltninger, såsom muligheden for at anbefale produkter uden at foretage profilering, en offentlig database over reklamer eller forskeres adgang til data, ikke krænker det væsentlige indhold af de påberåbte rettigheder og er ledsaget af strenge garantier med hensyn til fortrolighed og sikkerhed.

 Dom af 19. november 2025 i sagen Amazon EU mod Kommissionen ([T-367/23](#))

Aktindsigt

Gennemsigtighed i det offentlige liv er et grundlæggende princip i Den Europæiske Union. Derfor har alle unionsborgere og juridiske personer i EU i princippet ret til at få adgang til dokumenter fra EU-institutionerne.

↘ En journalist fra *New York Times* anmodede Europa-Kommissionen om aktindsigt i beskeder udvekslet mellem formand Ursula von der Leyen og den administrerende direktør for Pfizer, idet hun mente, at disse beskeder var blevet brugt under forhandlingerne om køb af vacciner mod covid-19. Kommissionen afviste anmodningen med den begrundelse, at den ikke var i besiddelse af disse beskeder. Retten fandt imidlertid, at forklaringerne var vage og skiftende, og at Kommissionen ikke klart havde angivet, hvor og hvordan den havde søgt efter disse dokumenter, eller om beskederne var blevet slettet eller gået tabt. Desuden havde journalisten fremlagt troværdige oplysninger, der viste, at en sådan udveksling højst sandsynligt havde fundet sted. Retten fandt, at en EU-institution ikke kan nøjes med at benægte at være i besiddelse af dokumenter uden seriøse beviser, navnlig når det drejer sig om så vigtige offentlige beslutninger. Den annullerede derfor Kommissionens afgørelse om at nægte aktindsigt i dokumenterne.

Dom af 14. maj 2025 i sagen Stevi og The New York Times mod Kommissionen ([T-36/23](#))

Direktoratet for Forskning og Dokumentation udbyder som led i sin Samling af resuméer et »[Udvalg af store domme](#)« og en »[Månedsbulletin om retspraksis](#)« fra Domstolen og Retten.

B

Den Europæiske Unions
Domstols administration

A. Justitssekretærens indledende bemærkninger

Alfredo Calot Escobar

Justitssekretær

2025 var et betydningsfuldt år i institutionens udvikling – i løbet af året blev der taget et ambitiøst skridt, som havde til formål at styrke det grundlag, som institutionen hviler på, og samtidig forberede den på kommende forandringer.

I en tid præget af nye teknologier og omstrukturering af arbejdsmarkedet, hvor forventninger til, hvad EU skal levere er høje, er det vigtigt at minde om de værdier, der ligger til grund for EU-Domstolens virke, nemlig et retsvæsen af høj kvalitet, der sikrer hurtig sagsbehandling, nærhed til borgerne, sproglig og kulturel mangfoldighed og optimal forvaltning af de ressourcer, der er betroet institutionen. Netop for at sikre, at disse værdier bevares, har EU-Domstolen gennemført flere strategiske projekter, der skal sætte den i stand til at imødegå de forventede forandringer.

Hvad angår de retslige aktiviteter var 2025 det første hele år, efter at **ordningen med delvis overførsel af anmodninger om præjudiciel afgørelse fra Domstolen til Retten** trådte i kraft. Alle institutionens tjenester, som var grundigt forberedte, bidrog til at sikre, at reformen blev gennemført på en smidig og veltilrettelagt måde, hvilket vidner om deres tilpasningsevne og evne til at støtte de to retsinstanser i forbindelse med de nye udfordringer. Den første vurdering af reformens gennemførelse har vist sig meget tilfredsstillende, da alle målene er nået: Overførslen bidrager til at forbedre sagsbehandlingen og til fuldt ud at udnytte fordelene ved reformen af Den Europæiske Unions Domstols struktur til gavn for alle, der deltager i retssager. Samtidig er de nye regler om offentliggørelse af skriftlige bemærkninger i præjudicielle sager blevet indført med succes, og dette sikrer en bedre forståelse for den præjudicielle ordning og de retlige spørgsmål, der skal drøftes.

En prioritet i det forgangne år var **at bringe EU-Domstolen tættere på borgerne**. Institutionens tjenestegrene med ansvar for kommunikation og informationsteknologi gjorde i tæt samarbejde en kontinuerlig indsats for at udvikle EU-Domstolens

nye websted, der indeholder en opdateret søgemaskine og en forbedring af ordningen for streaming af retsmøder. Samtidig er flere kommunikationskanaler taget i brug, navnlig med lanceringen af Curia Web TV, som er et nyt moderne og læringsbaseret værktøj, der i indbydende audiovisuelle formater bidrager til en bedre forståelse af EU-Domstolens virksomhed. Med andre ord har institutionen nu et mere læse- og brugervenligt websted: Institutionen har efter at have gjort en indsats for at styrke sin tilstedeværelse på sociale medier nu gennemført moderniseringen af sin eksterne kommunikationspolitik over for offentligheden og de yngre generationer.

Et væsentlig aspekt af EU-Domstolens **personalepolitik** er den attraktive arbejdsplads, og EU-Domstolen har iværksat en række initiativer for at styrke sin evne til at vække interesse hos ansøgere fra alle medlemsstater og med alle profiler. Institutionen har således forpligtet sig til at skabe mere attraktive, inkluderende og overskuelige rekrutteringsforløb for at udvide puljen af kandidater, der kunne være interesserede i at arbejde for EU-Domstolen. Nogle tiltag har været direkte rettet mod at forbedre praktikforholdene, således at praktikantforløbet sikrer lige adgang for alle unge kandidater, der ønsker at lære institutionen at kende. Andre tiltag har bestået i at uddybe oplysningskampagnerne over for de medlemsstater, hvis nationaliteter er mindre repræsenteret ved institutionen, med et vedvarende ønske om at styrke den kulturelle og sproglige mangfoldighed blandt personalet. Endelig har flere initiativer gjort det muligt for EU-Domstolen at uddybe sin tilgængeligheds- og inklusionspolitik, således at personer med handicap kan få mulighed for at opnå varig ansættelse ved institutionen og bidrage til, at den bliver stadig mere ambitiøs på dette område.

I overensstemmelse med den innovationsånd, der er kendetegnende for EU-Domstolen, er der taget vigtige skridt på det teknologiske område. Arbejdet med at integrere og udvikle **værktøjer baseret på kunstig intelligens** er fortsat, og sideløbende hermed er der gjort et betydeligt arbejde med at udarbejde en etisk ramme, der er fuldt ud tilpasset de krav, der er kendetegnede for EU-Domstolens retslige virksomhed. Fra udarbejdelsen af et etisk charter for integration af kunstig intelligens til udarbejdelsen af specifikke retningslinjer for brugen af de KI-værktøjer, der anvendes i institutionen, har Domstolen sørget for at lette brugen af stadig mere lovende værktøjer. Disse værktøjer kræver dog en god forståelse af deres begrænsninger, de risici, der er forbundet hermed, og nødvendigheden af altid at sikre menneskelig overvågning. EU-Domstolen har således med beslutsomhed fortsat arbejdet, men også med forsigtighed, bl.a. ved at øge udbuddet af de uddannelsesforløb, der tilbydes personalet for at støtte dem i disse nye anvendelser.

Stærke værdier, klare ambitioner og et konstant fornyet engagement i kvaliteten af det europæiske retsvæsen: Således kan man med stolthed sammenfatte det arbejde, som institutionens tjenestegrene har udført i 2025.

B. Årets højdepunkter

↘ 2025: et afgørende år for reformen af EU's retsvæsen

2025 var det første hele år, hvor den delvise overførsel af kompetence til at træffe præjudiciel afgørelse fra Domstolen til Retten blev gennemført, og det var resultat af en lang proces. Grundlaget for denne reform blev lagt allerede i Nicetraktaten (2001) og bekræftet i forbindelse med reformen af den retslige struktur i 2015.

Formålet var at styrke effektiviteten af EU's retssystem ved at sikre en bedre fordeling af arbejdsbyrden mellem Domstolen og Retten. Dette blev muligt ved at fordoble antallet af dommere ved Retten, hvilket blev fuldt gennemført i 2022, og dermed har Retten fået den nødvendige kapacitet til at behandle flere sager.

Dette har krævet væsentlige ændringer af statuten og procesreglementerne. De ændringer af statuten, som EU-Domstolen har foreslået, er blevet vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union. De ændringer af procesreglementerne, der som følge af ændringen af statuten var nødvendige for at gennemføre reformen, er blevet godkendt af Rådet.

Den sidste fase af denne reform blev afsluttet den 1. oktober 2024 med anvendelsen af nye regler, der gennemfører den delvise overførsel af kompetence til at træffe præjudiciel afgørelse fra Domstolen til Retten, hvorved procedurerne for de to retsinstanser ligeledes er blevet moderniseret. Efter et fuldt års anvendelse viser den første vurdering af reformen, at Domstolen og Retten fuldt ud har integreret disse nye arbejdsmetoder til tilfredshed for alle, der er involveret i de præjudicielle sager.

Hvad er en præjudiciel forelæggelse?

EU-retten er en del af den nationale ret i hver EU-medlemsstat. Det følger heraf, at EU-retten kan påberåbes for de nationale domstole, som anvender EU-retten direkte.

I tilfælde af tvivl om, hvordan EU-retten skal fortolkes i en sag, kan og i visse tilfælde skal de nationale domstole forelægge spørgsmål for Domstolen og i visse specifikke sager for Retten. De kan således få en præcisering af, hvorledes en EU-retlig bestemmelse skal forstås, eller om den er gyldig eller ej. Dette giver dem mulighed for at anvende EU-retten korrekt og ensartet.

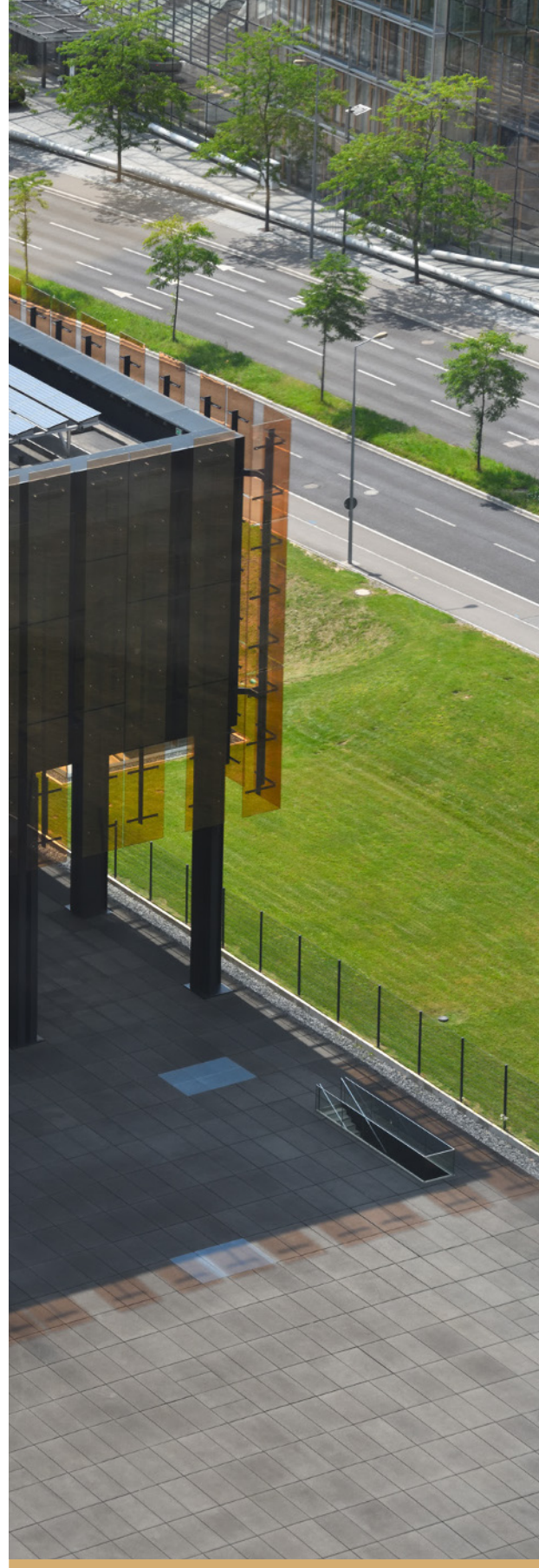
Rettenns kompetence i præjudicielle sager

Retten har nu kompetence til at behandle præjudicielle forelæggelser inden for områder, der er klart afgrænsede, som kan adskilles tilstrækkeligt fra andre områder og som har givet anledning til en omfattende praksis fra Domstolen. Denne reform mindsker Domstolens arbejdsbyrde væsentligt, ved at kompetencen til at træffe præjudiciel afgørelse overføres til Retten inden for en række specifikke områder, nemlig 1) det fælles momssystem, 2) punktafgifter, 3) toldkodeksen, 4) tarifieringen af varer, 5) kompensation og bistand til luftfartspassagerer i tilfælde af boardingafvisning, forsinkelse eller aflysning af transportydelser og 6) ordningen for handel med kvoter for drivhusgasemissioner.

Et centralt kontaktpunkt: en effektiv procedure

Reformen har ikke medført ændringer i proceduren for indgivelse af en anmodning om præjudiciel afgørelse: Alle anmodninger skal fortsat indgives til Domstolen. Til gengæld er der indført et centralt kontaktpunkt («guichet unique»), som gør det muligt at identificere de anmodninger, der henhører under Rettens kompetence. Afgørelsen om, hvorvidt behandlingen af en sag skal fortsætte ved Domstolen, eller om sagen skal overføres, tilkommer enten Domstolens præsident efter høring af vicepræsidenten og førstegeneraladvokaten eller Domstolen på et almindeligt møde.

Ved Retten er der nu oprettet to specialiserede afdelinger, der som hovedregel består af fem dommere, som har til opgave at behandle disse sager. Desuden udpeges visse dommere ved Retten til at fungere som generaladvokat ved Retten for at sikre en procedure, der svarer til den, som gælder ved Domstolen.

Appel og fornyet prøvelse

I præjudicielle sager kan Rettens afgørelser på grund af sagens art ikke appelleres til Domstolen. Der findes imidlertid en ordning for fornyet prøvelse: Inden for en måned kan førstegeneraladvokaten ved Domstolen foreslå Domstolen, at en afgørelse truffet af Retten skal gøres til genstand for fornyet prøvelse, hvis der er alvorlig risiko for, at EU-rettens ensartede anvendelse eller sammenhæng kan påvirkes.

Status efter et år

Siden reformen trådte i kraft, har det nye centrale kontaktpunkt allerede behandlet næsten 100 præjudicielle sager. Næsten 85% af disse er blevet henvist til Retten, da de udelukkende vedrørte et af de 6 specifikke kompetenceområder, der er fastsat i ordningen.

Præjudicielle sager indbragt for Retten – sagsområder

	2024	2025
Det fælles momssystem	8	24
Punktafgifter	6	7
Toldkodeks	1	8
Tarifering af varer	1	7
Kompensation og bistand til luftfartspassagerer (boardingafvisning, forsinkelse eller aflysning)	3	18
Ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner	-	1
I alt	19	65

I 2025 behandlede Retten de første sager, der var blevet overført i henhold til den nye ordning. 16 sager blev afsluttet uden behov for at afholde retsmøde eller anmode om forslag til afgørelse. Størstedelen – 11 sager – kunne afsluttes ved kendelse. 5 sager blev afgjort ved dom. Behandlingstiden var særdeles kort: i gennemsnit 10,9 måned for sager, der blev afgjort ved dom, fra det centrale kontaktpunkt til den endelige afgørelse (i gennemsnit 6,2 måned, hvis man medregner sager, der blev afgjort ved dom eller kendelse).

Ordningen fungerer således effektivt, og de første resultater viser, at reformen har nået sine mål: at fremskynde behandlingen af sager og skabe en bedre balance i arbejdsbyrden mellem Unionens retsinstanser til gavn for borgere og virksomheder.

Vil du vide mere?

For at give jurister og navnlig nationale dommere et bedre indblik i, hvordan det centrale kontaktpunkt fungerer, og hvilke kriterier der gælder for kompetencefordelingen, har institutionen offentliggjort [et dokument](#) om gennemførelsen af de nye regler om delvis overførsel af kompetence til at træffe afgørelse i præjudicielle sager til Retten. Dokumentet, der er tilgængeligt på EU-Domstolens websted, indeholder en oversigt over de anmodninger, der blev indgivet i det første år efter ikrafttrædelsen, og angiver for hver enkelt anmodning, om den er blevet overført til Retten eller fortsat skal behandles ved Domstolen, med angivelse af begrundelsen herfor.

<https://curia.europa.eu/site/article50breport>

Kompetencefordelingen mellem Domstolen og Retten

 [Se videoen](#)

↘ Større indblik i EU-Domstolens arbejde

2025 markerer et vigtigt vendepunkt i EU-Domstolens kommunikationspolitik. På baggrund af den teknologiske udvikling og ønsket om at øge forståelsen for EU-retsvæsenet og bringe det tættere på borgerne har institutionen udviklet flere initiativer, der har til formål at modernisere informationskanalerne og fremme offentlighedens forståelse for dens mission og aktiviteter.

Nye konti på sociale medier for at bringe EU-Domstolen tættere på borgerne

Sociale medier er i dag en del af borgernes hverdag og udgør en vigtig informationskilde for mange af dem, navnlig de yngre generationer. For at imødekomme dette behov og således sikre udbredelsen af pålidelige og korrekte oplysninger om EU-Domstolens aktiviteter så tæt på borgerne som muligt har EU-Domstolen udbredt sin tilstedeværelse på de sociale medier ved i 2025 at åbne konti på fire nye platforme: Bluesky, Threads, WhatsApp og Instagram.

Takket være disse nye kanaler, der supplerer EU-Domstolens informationsudbud på LinkedIn, X, YouTube og Mastodon, er EU-Domstolen i stand til at nå ud til nye målgrupper og kommunikere – på en måde, der er tilpasset deres behov og direkte til dem – om dens virksomhed og om betydningen af dens rolle i beskyttelsen af borgernes rettigheder og bevarelsen af et Europa, der er baseret på demokratiske værdier.

Offentligheden kan på denne måde let få adgang til klare oplysninger om EU-Domstolens aktuelle sager når som helst og hvor som helst, og fra begyndelsen af 2026 suppleres dette med et innovativt og udvidet audiovisuelt tilbud med lanceringen af den nye audiovisuelle platform Curia Web TV.

Deltag i EU-Domstolens retsmøder, uanset hvor i Europa du befinder dig

Retsmøderne ved Domstolen og Retten, der afholdes i Luxembourg, er et centralt element i proceduren, og de er offentlige og åbne for alle borgere. Af hensyn til gennemsigtighed og tilgængelighed af retssystemet for de 450 mio. unionsborgere, der er direkte berørt af EU-Domstolens afgørelser, har EU-Domstolen indført en ordning, der gør det muligt for alle at overvære retsmøderne på afstand uden at skulle rejse til Luxembourg.

I april 2022 besluttede institutionen således at indføre en pilotordning med henblik på at gøre det muligt på institutionens websted at se optagelser af retsmøder i den store afdeling og i plenum, der sendes forskudt, og direkte streaming af retsmøder, hvor der afsiges domme og fremsættes forslag til afgørelse. Den vellykkede gennemførelse af denne pilotfase førte til, at der blev indføjet en særlig bestemmelse i [Domstolens procesreglement](#) for at gøre denne ordning permanent, men også for at åbne mulighed for at sende streaming direkte fra visse retsmøder i afdelinger med fem dommere, når sagens interesse tilsiger dette. For at give et bedre indblik i sagens baggrund og drøftelserne mellem parterne og dommerne i retsmødet redegør en pressemedarbejder kort for sagen inden streaming af et retsmøde påbegyndes i et audiovisuelt format, som også udsendes på EU-Domstolens websted og sociale medier.

Hvad angår Retten er streaming af mundtlige forhandlinger, domsafsigelser eller fremsættelse af forslag til afgørelser også blevet integreret i dens procesreglement. Eftersom reglerne og vilkårene for gennemførelsen af streaming skulle fastsættes af Retten, vedtog denne i februar 2025 en afgørelse om streaming af domsafsigelser eller fremsættelse af forslag til afgørelse. Den første streaming på grundlag af denne afgørelse fandt sted i maj, hvor afsigelsen af en dom fra Store Afdeling blev sendt direkte. To andre fulgte i september.

Denne styrkelse af institutionens audiovisuelle kommunikation giver mulighed for fuldt ud at udnytte de teknologiske muligheder, der tog fart i forbindelse med sundhedskrisen i 2020, men frem for alt giver den alle, der er interesseret i institutionens retslige virksomhed, uanset om det er nuværende eller fremtidige jurister (nationale dommere, advokater, embedsmænd fra medlemsstaternes regeringer og EU-institutionerne, professorer, studerende), journalister eller mere generelt alle borgere, der er nysgerrige efter at vide mere om institutionens mission, mulighed for at følge retsmøderne på samme vilkår som de personer, der fysisk er til stede i retssalene, uanset hvor de befinder sig, uden at skulle rejse til Luxembourg.

Øget indblik i retsforhandlingerne

I samme ånd af åbenhed fortsatte EU-Domstolen i 2025 gennemførelsen af den afgørelse, der blev truffet i 2024, om efter sagens afslutning at offentliggøre de skriftlige bemærkninger, der er indgivet i præjudicielle sager af de forskellige aktører, der er involveret i den præjudicielle procedure (parter for den nationale domstol, institutioner, medlemsstater osv.), medmindre de gør indsigelse herimod. For at gøre det lettere at finde frem til disse skriftlige bemærkninger kan de søges frem via søgemaskinen på EU-Domstolens websted, hvilket giver alle interesserede mulighed for at tage stilling til de synspunkter, der er blevet fremført under forhandlingerne for Domstolen eller Retten inden den præjudicielle afgørelse.

Modernisering af kommunikationskanalerne for at nå ud til den brede offentlighed

I tråd med dette mål om at gøre retspraksis mere tilgængelig for ikke-specialister har EU-Domstolen fortsat moderniseringen af en af sine vigtigste kommunikationskanaler, nemlig pressemeddelelserne. I slutningen af 2023 blev de omarbejdet med henblik på at tilbyde kortere og mere forklarende resuméer, der er bedre tilpasset mediernes og den brede offentligheds forventninger. Arbejdet med at tilpasse formatet fortsatte i 2025, og resultatet blev klarere, mere præcise og mere læsevenlige pressemeddelelser, der er skrevet i et mere tilgængeligt sprog. De fleste af pressemeddelelserne ledsages af en »kort sammenfatning«, dvs. et resumé, der skal gøre det lettere for medierne at genbruge dem.

Samtidig indførte EU-Domstolen et nyt kommunikationsværktøj: korte forklarende videoer, der har form af debriefinger, som præsenteres af de dommere, der har behandlet sagen, og som udsendes efter afsigelsen af de vigtigste domme. Dette innovative værktøj gør det muligt på få minutter og på et klart og lettilgængeligt sprog at forklare afgørelser, der vækker stor medieinteresse. Den første video, der blev udsendt i juni, vedrørte den italienske sag [C-460/23 Kinsa](#): Domstolens præsident, Koen Lenaerts, redegjorde for sagen på italiensk, som var sagens processprog. Videoen, der har undertekster på EU's 24 officielle sprog, blev lagt online umiddelbart efter domsafsigelsen på Curia-webstedet og samtidig offentliggjort på de sociale medier. Den blev en stor succes med næsten 20 000 visninger på LinkedIn. I 2025 blev der offentliggjort 11 lignende forklarende videoer om domme afsagt af Domstolens Store Afdeling på webstedet og på de sociale medier.

Gennem disse initiativer fortsatte EU-Domstolen i 2025 sit engagement for at skabe større indsigt i institutionens virksomhed, for at gøre det nemmere at forstå denne virksomhed og for at bringe den tættere på borgerne ved at tilpasse kommunikationsformaterne til offentlighedens nye forventninger.

↘ Samarbejde med nationale retter i Europa

EU-retten finder anvendelse i alle medlemsstaterne og udgør dermed et fælles retsordning, der bygger på de fælles værdier, som Den Europæiske Union hviler på. For at styrke dette retsfællesskab og sikre en ensartet fortolkning af EU-retten har Den Europæiske Unions Domstol uden for rammerne af de sager, der behandles af dens to retsinstanter, længe været engageret i en åben og vedvarende dialog med dommerne i medlemsstaterne – medlemsstaternes forfatningsdomstole og øverste domstole eller domstole i første instans og appeldomstole – men også med retlige netværk og internationale domstole, såsom Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, med hvilke den udveksler bedste praksis for at styrke retsvæsenets kvalitet. Denne dialog, der konkretiseres gennem konferencer og møder, der afholdes både ved EU-Domstolen og i medlemsstaterne, var særlig intensiv i 2025.

»EUnited in Diversity« i Sofia

Konferencen »EUnited in Diversity«, der blev afholdt for første gang i 2021 i Riga (Letland) og anden gang i Haag (Nederlandene) i 2023, blev afholdt for tredje gang i slutningen af sommeren 2025 under ledelse af Republikken Bulgariens forfatningsdomstol i Sofia. Disse konferencer, som afholdes hvert andet år, samler repræsentanter for EU-Domstolen og de nationale forfatningsdomstole med det formål at styrke dialogen mellem disse domstole, men også at fremme samspillet mellem Den Europæiske Unions fælles retsorden og medlemsstaternes nationale retssystemer.

Under temaet »Forfatningsrettens rolle i EU's fælles retsorden« drøftede deltagerne på konferencen i 2025 begrebet et »forfatningssikret retssystem« i EU med bidrag fra forfatningsdomstole (eller domstole, som udøver forfatningsmæssig kompetence) i 21 medlemsstater. Programmet omfattede 4 paneler om fordelingen af kompetencer mellem EU og medlemsstaterne i henhold til delegationsprincippet, beskyttelsen af EU's identitet i krisetider, sammenhængen mellem national forfatningsret og EU-ret i medlemsstaterne samt fortolkningen og anvendelsen af EU-retten med henblik på at sikre sammenhæng og kontinuitet i den fælles retsorden.

Konferencen gav også mulighed for et møde mellem højtstående administrative chefer fra de deltagende institutioner med henblik på at lette udvekslingen af bedste praksis og drøfte spørgsmål af fælles interesse. Hovedtemaet for denne rundbordsdiskussion, hvor EU-Domstolen var repræsenteret ved sin generaldirektør for information, var således »digitale teknologiers indvirkning på domstolenes arbejde«.

Dommerforum ved EU-Domstolen

I begyndelsen af december 2025 mødtes 148 dommere fra appelretterne og retterne i første instans i alle medlemsstaterne i forbindelse med afholdelsen af EU-Domstolens traditionelle dommerforum. Blandt de emner, der blev drøftet under de forskellige arbejds møder, var de seneste udviklinger inden for præjudicielle sager, den seneste retspraksis på asyl- og indvandringsområdet, Rettens nye kompetence i præjudicielle sager, den seneste retspraksis vedrørende den europæiske arrestordre og det civile samarbejde.

Dette forum, som EU-Domstolen afholdt for første gang i 1968, giver mulighed for en direkte kontakt mellem medlemmerne af Domstolen og Retten og dommerne i medlemsstaterne. Dommerforummet gør det muligt at knytte uformelle kontakter, fremme en ensartet anvendelse af EU-retten ved de nationale domstole – som er domstole, der direkte anvender EU-retten – udveksle ideer om fælles spørgsmål og fremme kendskabet til og forståelsen for de forskellige retssystemer samt samarbejdet mellem domstolene.

Møde i Den Europæiske Unions Domstolsnetværk i Lissabon

I november blev det syvende årlige møde for kontaktpersonerne i Den Europæiske Unions Domstolsnetværk (JNEU) afholdt i Lissabon (Portugal). JNEU blev oprettet på EU-Domstolens initiativ i 2017 i forbindelse med et dommerforum, der var tilegnet 60-årsdagen for Romtraktaterne, og har til formål at styrke det retlige samarbejde i Europa med henblik på at sikre et retsvæsen af høj kvalitet. JNEU består af 78 forfatningsdomstole og øverste domstole i medlemsstaterne samt de øverste domstole i 4 tredjelande (Island, Liechtenstein, Det Forenede Kongerige og Ukraine) og udgør et permanent forum, hvor medlemmerne kan udveksle synspunkter. Det etablerer et uformelt samarbejde og en uformel dialog mellem de øverste retsinstanser i Europa og supplerer dermed den formelle samarbejds mekanisme, der kommer til udtryk i forelæggelsesproceduren.

Eftersom JNEU's møder nu afholdes af de nationale domstole med støtte fra EU-Domstolen, blev mødet i 2025 arrangeret af Portugals forfatningsdomstol, øverste domstol og øverste forvaltningsdomstol. 60 kontaktpersoner deltog fra 20 medlemsstater, 1 tredjeland og 4 europæiske netværk. Talerne og drøftelserne mellem deltagerne handlede om fremtiden for samarbejdet inden for netværket og omfanget af de nationale domstoles forpligtelse til at forelægge præjudicielle spørgsmål, når de træffer afgørelse i sidste instans.

Møde med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og Den Europæiske Unions Domstol er de to hovedaktører med hensyn til beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i Europa. De to domstole indgår i forskellige organisationer (henholdsvis Europarådet og Den Europæiske Union), men de forfølger på en komplementær måde de samme mål, der er baseret på et fælles værdigrundlag: menneskelig værdighed, frihed, demokrati, beskyttelse af menneskerettighederne, respekt for retsstatsprincippet, beskyttelse af mindretal, tolerance, forbud mod forskelsbehandling, solidaritet og opretholdelse af fred og retfærdighed i Europa. De sørger således for at opretholde et tæt samarbejde gennem regelmæssige møder med henblik på at dele deres respektive

retsudvikling og udveksle synspunkter om emner af fælles interesse og deres fælles udfordringer. Hvert år mødes medlemmerne af de to domstole derfor i Luxembourg eller Strasbourg for at opretholde synergien og samarbejdet til fordel for beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i Europa.

I år fandt mødet sted i november ved EU-Domstolen i Luxembourg. Medlemmerne af de to domstole deltog i flere rundbordsdiskussioner om ytringsfrihed i den digitale tidsalder, barnets tarv i sager om grænseoverskridende bortførelse af børn samt juridiske og fysiske hindringer for adgangen til asylprocedurer. Det officielle møde gav også mulighed for et møde mellem præsidenterne for de to domstole om de udfordringer, som retsvæsenet står over for, hvilket skete i form af et [videointerview](#).

De to præsidenter fremhævede navnlig vigtigheden af, at borgerne i den nuværende geopolitiske og samfundsmæssige kontekst, forstår, hvad der ligger til grund for det, der er blevet opbygget i de seneste 75 år: viljen til at sikre, at mennesker har det bedst mulige liv gennem genoprettelse af fred, genoprettelse af retsvæsenet og et demokratisk fungerende samfund.

<https://curia.europa.eu/site/ECHRvisit2025>

»Hver gang der sker et konkret angreb på domstolenes uafhængighed, og hver gang ytringsfriheden vender sig mod de værdier, den skal fremme – pluralisme og tolerance – gennem hadefuld eller voldelig retorik, som er på fremmarch, må vi huske det væsentlige; vi må huske, hvad det er, vi skal beskytte.«

Mattias Guyomar,
præsident for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

»Retsstaten beskytter ikke blot borgerne, men også det demokratiske system, som er et system, der skal kunne udvikle sig fra valg til valg og mellem valgene, som skal inddrage civilsamfundet, og som skal inddrage borgere og grupper af borgere, der er engagerede i politik. Alt dette kommer til udtryk i et stort antal afgørelser fra EU-Domstolen, som ofte har tilknytning til de grundlæggende frihedsrettigheder.«

Koen Lenaerts,
præsident for Den Europæiske Unions Domstol

C. Forholdet til offentligheden

Besøg hos EU-Domstolen

Domstolen arbejder på at bringe institutionen tættere på borgerne ved at afholde besøg og seminarer, der bidrager til en bedre forståelse af EU-retten gennem skræddersyede programmer. Besøgene giver mulighed for at få en bedre forståelse for EU-Domstolens rolle og den konkrete indflydelse, som dens praksis har på borgernes dagligdag, mens seminarerne, der primært er rettet mod nationale dommere, fremmer dialogen mellem de nationale dommere og EU-Domstolens dommere. EU-Domstolen tager imod forskellige grupper i sine lokaler, men tilbyder også virtuelle besøg, herunder et [online undervisningsprogram](#), der giver gymnasieelever mulighed for at lære om EU-retten fra deres klasseværelse. I 2025 deltog 412 gymnasieelever i dette program.

15 987 besøgende, herunder

4 647 retsfuldrettede aktører

virtuelt besøgende: 4,2%

2 557 besøgende til
Åbent hus-dag

2 080 pressemeddelelser

593 informationsbreve

469 »kvik info-skrivelser«

12 181 svar på anmodninger om oplysninger
fra borgere (telefonopkald og e-mails)

Forstå EU's retsvæsen

Pressemedarbejderne i Direktoratet for Kommunikation, som er uddannede jurister, er ansvarlige for at forklare domme, kendelser og forslag til afgørelse samt aktuelle sager for journalister og andre interesserede. De udarbejder pressemeddelelser for i realtid at informere journalister og fagfolk om Domstolens og Rettens afgørelser. De udsender regelmæssigt informationsbreve om hændelser på retslisten (mundtlige forhandlinger, domsafsigelser og fremsættelse af forslag til afgørelse) og vigtige oplysninger vedrørende institutionen samt »kvik info-skrivelser« om de sager, som ikke er genstand for pressemeddelelser, til personer, som over for EU-Domstolens [pressetjeneste](#) har fremsat en anmodning herom. Desuden besvarer de e-mails og opkald fra borgere til Domstolen om forskellige aspekter af dens virksomhed (oplysninger om sager, forklaring af en dom, EU-Domstolens rolle, hjælp til webstedet osv.).

Hold dig opdateret via EU-Domstolens sociale medier

For at kunne formidle information direkte og øjeblikkeligt opretholder EU-Domstolen en aktiv tilstedeværelse på de sociale medier og via sine konti [LinkedIn](#) og [Mastodon](#), sine 2 konti på X (den ene på [fransk](#) og den anden på [engelsk](#)) samt sine konti på [Bluesky](#) og [Threads](#). EU-Domstolen har desuden en [WhatsApp](#)-kanal og en [YouTube](#)-kanal, der på de 24 officielle sprog udsender forskelligt audiovisuelt indhold, herunder videoer, der er rettet mod den brede offentlighed og har til formål at forklare, hvilken betydning EU-Domstolens praksis har for borgernes dagligdag, samt udsendelser på Curia Web TV. På YouTube offentliggjorde EU-Domstolen i 2025 2 nye videoer:

Retslig gennemsigtighed

 [Se videoen](#)

Hvad sker der, når et land ikke overholder EU-retten?

 [Se videoen](#)

EU-Domstolens konto på Instagram, der blev oprettet i 2025, henvender sig til et bredere og yngre publikum og fremhæver EU-Domstolens aktiviteter gennem visuel og engagerende kommunikation.

Antallet af følgere på EU-Domstolens forskellige platforme vokser støt, hvilket vidner om offentlighedens interesse for dens aktiviteter.

384 185 følgere på LinkedIn
+29% i forhold til 2024

5 271 følgere på Mastodon

3 465 følgere på Bluesky

2 606 følgere på Instagram

145 følgere på Threads

164 725 følgere på X

120 000 følgere på YouTube
+33% i forhold til 2024

Følg retsmøder og afgørelser i realtid

For at lette adgangen til de retslige aktiviteter tilbyder EU-Domstolen muligheden for at tilgå retsmøder via streaming.

Domstolens afgørelser og generaladvokaternes forslag til afgørelse kan følges live. Det samme gælder for visse domme og forslag til afgørelse fra Retten. Streaming af mundtlige indlæg for Domstolen skal i overensstemmelse med reglerne i procesreglementet sendes med forsinkelse. Dette gælder for sager, der er henvist til plenum, den store afdeling eller i undtagelsestilfælde en afdeling med fem dommere. Videoptagelsen af mundtlige forhandlinger er tilgængelig på Curia-webstedet i en måned.

Vigtige domme præsenteres på et klart og tilgængeligt sprog af en dommer, der har deltaget i sagen, i form af en kort forklarende video af nogle minutters varighed (se nærmere i kapitlet [»Større indblik i EU-Domstolens arbejde«](#)).

Forud for streamingen af retsmøderne udsendes en orientering vedrørende sagen på de sprog, der anvendes i retsmødet, og den offentliggøres på EU-Domstolens websted og sociale medier.

A large white number '4' is centered over a photograph of a green roof. The roof is covered in various green plants and has a small water feature in the foreground. In the background, a modern building with a dark facade and large windows is visible.

4

En miljøvenlig
institution

I mange år har Domstolen forpligtet sig til at følge en stærk miljøpolitik, der sigter mod de højeste standarder for bæredygtig udvikling og respekt for naturressourcer. Dette engagement er siden 2016 blevet anerkendt, ved at institutionen har været EMAS-certificeret (Eco-Management and Audit Scheme), som er en certificering, der er reguleret af Den Europæiske Union og tildeles organisationer, hvis miljøpolitikker og bæredygtige arbejdsmetoder opfylder strenge standarder.

I 2024 (det seneste år, for hvilket en ekstern godkendt revisor i oktober 2025 kontrollerede og godkendte miljøpræstationen) har EU-Domstolen som hvert år gjort nye fremskridt på miljøområdet.

På energiområdet har EU-Domstolen igen reduceret sit forbrug af varme og elektricitet betydeligt. Denne præstation er så meget mere bemærkelsesværdig i lyset af, at en komplet ladepark med ladestandere til elbiler og hybridbiler blev taget i brug i 2024.

Bestræbelserne på at reducere papirforbruget har også givet resultater. Navnlig fortsætter forbruget af kontorpapir med at falde markant som følge af ændrede arbejdsvaner og den fortsatte digitalisering af procedurer og dokumenter.

CO₂-emissionerne, som er faldet betydeligt siden 2015, viser nu en tendens til stabilisering. Denne positive udvikling vidner om den konkrete virkning af de projekter, der er gennemført i de seneste år, men også om personalets daglige engagement i de foranstaltninger, der er planlagt inden for rammerne af EMAS-politikken.

Takket være det miljøpræstationsniveau, der blev nået i 2024, og den strenge overholdelse af kravene i EMAS-systemet, opnåede EU-Domstolen i 2025 for tredje gang fornyelsen af EMAS-certificeringen. Den går derfor ind i 2026 – som markerer 10-årsdagen for den første EMAS-certificering – med samme beslutsomhed og ambition om at begrænse sit miljøaftryk.

Miljøindikatorerne for vand, affald, papir, varme og elektricitet svarer til dem for 2024. Ændringerne er angivet i forhold til 2015, som er referenceåret for EMAS-ordningen.

Miljøtiltag

- 🌿 forbedring af affaldssortering og reduktion af engangsplast
- 🌿 deltagelse i cykelordningen Vel'oH og støtte til befordring med cykel og til togrejser for grænsependlere
- 🌿 installation af ladestandere til elbiler
- 🌿 forbedringer af infrastrukturen til opvarmning, ventilation, klimaanlæg og belysning
- 🌿 drift af 3 466 m² solcellepaneler, der producerer 350 204 kWh:
(svarende til det årlige behov for 92 luxembourgske husstande)

Resultater i tal

- 40,1%
kontor- og madaffald
(kg/FTÆ)

- 25,6%
vandforbrug (m³/FTÆ)

- 64,2%
papirforbrug (kg/FTÆ)

- 29,3%
elforbrug (kWh/FTÆ)

- 37,5%
energiforbrug til opvarmning
(kWh/FTÆ)

- 27,0%
CO₂-emissioner (kg CO₂/FTÆ)

Fuldtidsækvivalenten (FTÆ) er en måleenhed, som gør det muligt at måle den faglige aktivitet uanset forskellene i det ugentlige antal arbejdstimer for hver enkelt ansat på grund af de forskellige arbejdsordninger.

5

Et blik mod fremtiden

↘ 2026: et år med fokus på innovation og dialog med borgerne

2026 ser ud til at blive et vigtigt år for EU-Domstolen, hvor fokus vil ligge på at gennemføre projekter med et klart mål: at bringe EU-Domstolen tættere på offentligheden, øge gennemsigtigheden i EU-Domstolens arbejde og forbedre adgangen til EU-Domstolens praksis for både borgere og jurister.

Denne dynamik kommer først og fremmest til udtryk i lanceringen af EU-Domstolens **nye websted**, der har til formål at modernisere og lette adgangen til information om EU-Domstolen for de forskellige interesserede grupper. Curia-webstedet, der er resultatet af en total omarbejdning med fokus på brugeroplevelsen, har siden januar 2026 tilbudt en mere overskuelig og intuitiv navigation. Omarbejdningen er baseret på en fuldstændig omstrukturering af informationsarkitekturen, en udvikling af indholdet, der er skrevet i et klart og forståeligt sprog, samt et enklere og mere overskueligt grafisk design.

Det nye websted har en **moderniseret søgemaskine**, der gør det muligt at søge hurtigere og mere præcist i alle EU-Domstolens oplysninger og ressourcer, både for offentligheden og for jurister. En første version giver allerede mulighed for at foretage fuldtekst- og metadatasøgning i dokumenterne med tilføjelse af nye funktioner. En avanceret grænseflade, der er beregnet til jurister, vil snart blive lanceret og vil tilbyde mere målrettede søgninger med flere kriterier.

Eftersom brugeradfærd er i konstant udvikling, navnlig på grund af den stigende betydning af audiovisuelle medier, indeholder det nye websted også en nyskabelse, der blev lanceret i forbindelse med omarbejdningen af webstedet, nemlig **platformen Curia Web TV**. Som supplement til de skriftlige oplysninger i pressemeddelelserne sender Curia Web TV – både på webstedet og på de sociale medier – en række flersprogede programmer, der har til formål at øge offentlighedens kendskab til institutionen og øge gennemsigtigheden omkring EU-Domstolens virksomhed.

Programfladen er baseret på retslisten: briefing, der gennemgår retsmøder, streaming af retsmøder, direkte streaming af domsafsigelser og fremsættelse af forslag til afgørelse samt korte videoer, der præsenteres af medlemmerne af de to retsinstanser, som redegør for de afsagte domme.

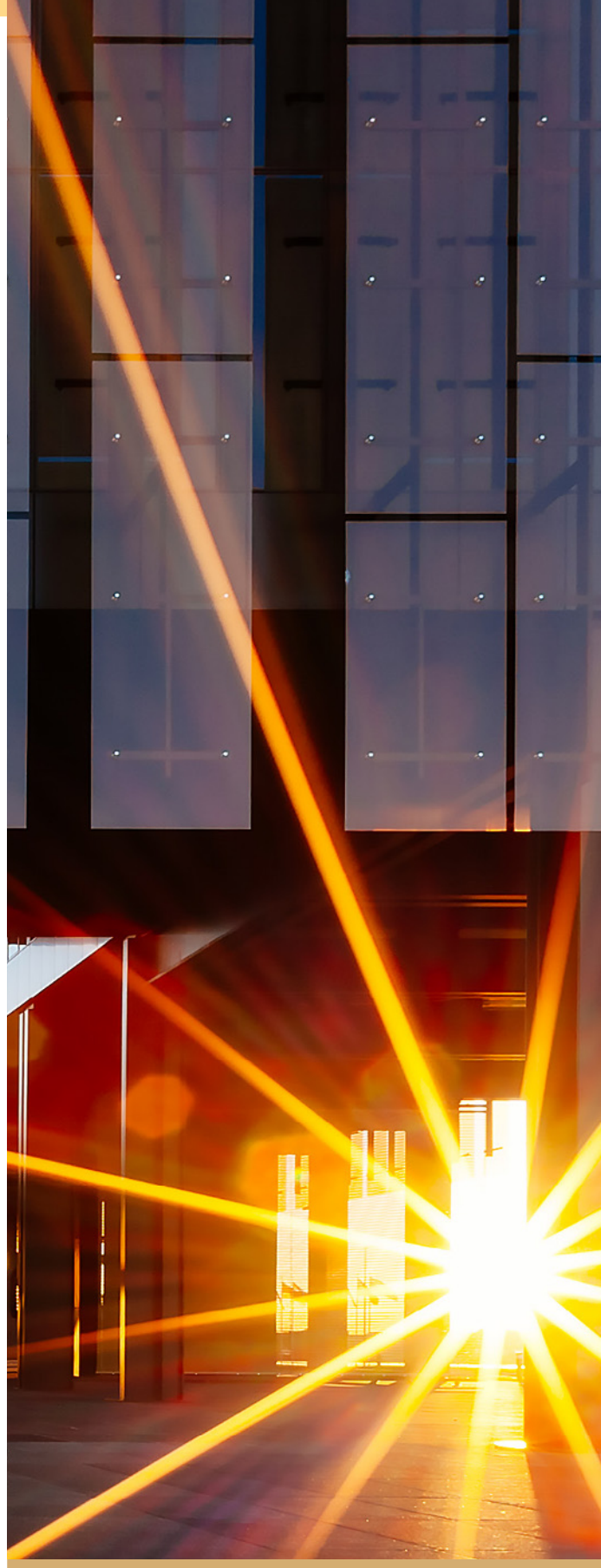
Som supplement til dækningen af nyheder om den retslige virksomhed tilbyder Curia Web TV udsendelser i form af interviews og præsentationer samt dækning af de vigtigste institutionelle begivenheder, hvilket giver et levende, læringsorienteret og konkret indblik i EU-Domstolens daglige arbejde.

Med henblik på at nå ud til forskellige målgrupper udsendes der regelmæssigt tre originale udsendelser på platformen. Den første udsendelse kaldes »Cour des citoyens« (En domstol tæt på borgerne), som er en læringsbaseret udsendelse rettet mod den brede offentlighed, der forklarer EU-Domstolens sammensætning, kompetencer og mission, og som gennem konkrete eksempler illustrerer, hvordan dens afgørelser påvirker borgernes dagligdag. Den anden udsendelse benævnes »Bright« og henvender sig til den yngre generation i et kortfattet og underholdende format uden fagsprog, som gør brug af infografikker, animationer og spørgsmål, som stilles af unge besøgende. Det har til formål at vække interessen for det europæiske projekt og at give

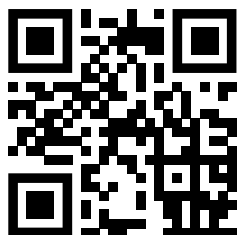
indblik i EU-Domstolens afgørelser gennem spørgsmål, som opstår i alle menneskers dagligdag. Endelig giver den tredje udsendelse »Open Court«, som er rettet mod et publikum med en faglig viden, ordet til institutionens medlemmer, og gennem målrettede temaer belyses EU-Domstolens opgaver, dens funktion, grundlaget for EU-retten, borgernes rolle, deres forhold til institutionerne, arbejdet som dommer og generaladvokat, de veje, der fører til EU-Domstolen, og grundlæggende juridiske spørgsmål.

Selv om EU-Domstolen ser fremad og omfavner nye teknologier, glemmer den ikke de grundlæggende milepæle, der har præget udviklingen af EU-retten, hvoraf den vigtigste er chartret om grundlæggende rettigheder. For at fejre 25-årsdagen for Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – der blev proklameret i Nice den 7. december 2000 – vil EU-Domstolen i begyndelsen af 2026 afholde et særligt dommerforum, der vil være tilegnet de store spørgsmål, som har præget chartrets tilblivelse, udvikling, fremtidsudsigter, forankring i EU's grundlæggende værdier og rolle i de nationale retssystemer. Disse drøftelser med dommere fra alle medlemsstaterne vil danne grundlag for en indgående refleksion over chartrets nuværende rolle og de nye udfordringer med hensyn til effektiv retsbeskyttelse og respekt for privatlivets fred i Europa.

Gennem disse initiativer viser EU-Domstolen, at fornyelse og åbenhed er retningsgivende for dens virksomhed. Lanceringen af det nye websted, moderniseringen af søgemaskinen og lanceringen af Curia Web TV afspejler en vilje til at gøre EU-Domstolens arbejde mere tilgængeligt og forståeligt, mens fejringen af 25-årsdagen for chartret minder os om, at chartret er selve udtrykket for de individuelle rettigheder, som EU's retsorden garanterer borgerne. Alle disse tiltag afspejler en klar ambition: at bringe EU-Domstolen tættere på borgerne ved at styrke et direkte og tillidsfuldt forhold til dem, som er baseret på en effektiv beskyttelse af deres rettigheder.

Følg med i aktuel retspraksis og nyheder fra institutionen:
curia.europa.eu

Den Europæiske Unions Domstol

L-2925 Luxembourg

Tlf.: +352 4303-1

Redaktionen afsluttet i februar 2026 / Oplysninger pr. 31. december 2025

Layout: Den Europæiske Unions Domstol / Direktoratet for Kommunikation / Enheden for publikationer og elektroniske medier, 2026

Hverken Den Europæiske Unions Domstol eller anden person, som handler på dens vegne, er ansvarlig for den brug, der kan gøres af de ovenfor nævnte oplysninger.

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2026

© Den Europæiske Union, 2026

Gengivelse tilladt med kildeangivelse.

Alle billeder: © Den Europæiske Union, medmindre andet er angivet. S. 9 © European Law Moot Court, s. 15 © Gabinete do Presidente, Supremo Tribunal de Justiça, og s. 98, 99 og 101 © Gediminas Karbauskis.

Ved enhver anvendelse eller gengivelse af elementer, der ikke ejes af Den Europæiske Union, kan det være nødvendigt at indhente tilladelse direkte fra de respektive rettighedshavere.

Print	ISBN 978-92-829-5055-5	ISSN 2467-1266	doi:10.2862/9920693	QD-01-25-007-DA-C
PDF	ISBN 978-92-829-5054-8	ISSN 2467-1495	doi:10.2862/6979631	QD-01-25-007-DA-N
HTML	ISBN 978-92-829-5100-2	ISSN 2467-1495	doi:10.2862/3799000	QD-01-25-007-DA-Q

DEN EUROPÆISKE UNIONS
DOMSTOL

Direktoratet for Kommunikation
Enheden for publikationer og elektroniske medier

